

SEGÉDLET A TANÓRÁK MEGTARTÁSÁHOZ

óratervek, útmutatók,
feladatok és megoldások

Középiskola

Korszerű pénzkezelés
és digitális biztonság

Kedves Pedagógus!

Ön a PÉNZ7 programsorozat pénzügyi tanóráihoz készült tanári útmutatót tartja kezében.

2023-ban Magyarországon már kilencedik alkalommal vehetnek részt az iskolák a PÉNZ7 kezdeményezésben, amely hetedik éve a tanév rendjébe illeszkedő pénzügyi és vállalkozói témahét. A programsorozat célja, hogy a fiatalok tudatosabban kezeljék pénzügyeiket, megbízható forrásból származó, a hétköznapi életben is hasznosítható ismeretekhez jussanak a gazdaság és a pénzvilág működéséről. Ehhez nyújtanak segítséget a 2023. március 6–10. között országszerte megrendezésre kerülő rendhagyó tanórák is.

Kötetünk a jelen tanév **Korszerű pénzkezelés és digitális biztonság** című tananyagát tartalmazza. A kiadvány célja, hogy segítse és vezesse a pedagógusokat a tanórák megtartásában, illetve hogy az óravázlatok, segédletek és megoldások a későbbiekben – akár a PÉNZ7 programsorozattól függetlenül, tetszőleges időben és tantárgyi keretek között vagy akár azokon kívül is – gyakorlati segédanyagként rendelkezésre álljanak.

Az óratervek megvalósításához a PÉNZ7-re pénzügyi önkéntesek segítségét is kérhetik az iskolák, ezért a segédletekben erre utaló megjegyzéseket is találnak. Az órák megtarthatók az önkéntesek közreműködése nélkül is, de az iskolával kapcsolatot tartó önkéntes szakemberek a későbbiekben is segíthetik a témák feldolgozását.

A téma projektpedagógiai feldolgozását segítő további foglalkozásterv érhető el a Pénziránytű Alapítvány és a PÉNZ7 weboldaláról. A témahét oldalán található a Pénzügyi biztonság a kibertérben című 45 perces tanóraterv is, amely a kiberbiztonság témájában való elmélyülést segíti.

Az útmutató felépítése a következő: az óravázlatot (óraterv) részletes feladatléírás (tanári útmutató) követi, majd a tanórához tartozó feladatlapok és egyéb kellékek, végül a feladatok megoldásai következnek. Az útmutató mellett e-learning tananyag, webinárium és próbaóráról készült filmfelvétel is segíti a felkészülést, amelyek a oldalon érhetők el.

Mivel a PÉNZ7 programsorozathoz csatlakozó iskolák diákjainak felkészültsége, családi és anyagi háttere nagymértékben eltérhet, a pedagógusoknak arra is lehetőségük van, hogy az egyes feladatokat a helyi viszonyokhoz, a diákok körülményeihez és ismereteihez igazítsák.

A program szervezői és együttműködő partnerei nevében azt kívánjuk mindenkinek, diáknak és pedagógusnak egyaránt, hogy a tanórák során ne csak hasznos tudást, hanem élményeket is szerezzenek, s ezekre támaszkodva folytassák a pénzügyek működésének és a pénz izgalmas világának felfedezését. A pénzügyi kalandtúrában pedig további programok és érdekességek várják a PÉNZ7 résztvevőit a oldalon is.

Jó felfedezést!

TARTALOM

VIRTUÁLIS KÁRTYA, MOBILTÁRCA... – ÉRTED?

KORSZERŰ PÉNZKEZELÉS ÉS DIGITÁLIS BIZTONSÁG

2023

A pedagógus neve	Kissné Madák Andrea
Műveltségi terület	Ember és társadalom: Társadalmi, állampolgári és gazdasági ismeretek Életvitel és gyakorlati ismeretek: Gazdálkodás
Tantárgy	Technika, életvitel és gyakorlat / osztályfőnöki óra
Osztály	9–12.

A tanóra címe	Virtuális kártya, mobiltárca... – érted?
Az óra témája	Korszerű pénzkezelés és digitális biztonság
Az óra célja és feladatrendszere	<ul style="list-style-type: none">• A 9–12. osztályosok megismertetése a korszerű pénzkezelési lehetőségekkel• A tájékozottság növelése a különböző bankkártyás fizetések és egyéb készpénz nélküli fizetési módok területén a korosztálynak megfelelő szituációkon keresztül• A pénzforgalom hagyományos és korszerű lebonyolítási módszereinek megértése• A pénzügyi tudatosság fejlesztése a korszerű pénzkezeléssel kapcsolatos esetek megértésével• Tudásmegosztási képesség fejlesztése
Az óra didaktikai feladatai	<ul style="list-style-type: none">• A korszerű pénzkezelési ismeretek megerősítése, pontosítása• A témához kapcsolódó ismeretek bővítése, rögzítése• Használható gyakorlati tudás megszerzése

Tantárgyi kapcsolatok	<ul style="list-style-type: none">• <i>Gazdasági és pénzügyi ismeretek (kerettanterv):</i> bankszámlák és bankkártyák• <i>Digitális kultúra:</i> online kommunikáció, információs társadalom, e-világ, digitális eszközök használata, publikálás a világhálón, adatvédelem (NAT 2020)• <i>Földrajz:</i> a modern pénzügyi közvetítő rendszer a világgazdaságban (NAT 2020)• <i>Történelem, társadalmi és állampolgári ismeretek:</i> pénzintézetek (NAT 2020)
Dátum	2023. március

IDŐ	AZ ÓRA MENETE	NEVELÉSI-OKTATÁSI STRATÉGIA			MEGJEGYZÉSEK
		Munkaformák	Tanulói tevékenységek	Eszközök	
1. feladat: Ráhangolódás – üdvözlés, téma bevezetése					
4'	<p>Tanári közlés: „A Korszerű pénzkezelés és digitális biztonság témájával foglalkozunk.” A tanórán a diákok a korszerű pénzkezelési módokkal és a digitális biztonság alapelveivel ismerkednek meg játékos feladatokon keresztül.</p> <p>Képek és kérdés kivetítése (PPT): „Mi jut eszedbe a korszerű pénzkezelés kifejezés láttán?”</p>	Frontális munka	A diákok 3-4 fős csoportokban tájékozódnak.	<p>Számítógép, projektor</p> <p>PPT, 2. dia</p> <p>Szakértői csoportok betűjelei a csoportok asztalán</p>	<p>Előzetes feladat: a vetítés (prezentáció) előkészítése és tesztelése.</p> <p>A terem berendezése: Az osztályt 3-4 fős „szakértői” csoportokba rendezzük, az asztalokon elhelyezzük a szakértői csoportok betűjeleit.</p>
2. feladat: Információszerzés – szakértői csoportok felkészülése					
12'	<p>Az egyes (betűvel jelölt) szakértői csoportok a kapott feladatnak megfelelően egy-egy fizetési mód szakértőivé válnak. A csoportok a nekik kiosztott infografikákon keresztül megismerik saját fizetési eszközüket, ennek alapján aztán közösen kiegészítik a kapott gondolattérképet. A megoldást (a gondolattérkép kitöltését) a csoportok a tanári asztalon elhelyezett borítékokból ellenőrzik.</p> <p>A következő feladat előkészítésekként a csoportok tagjai sorszámokat kapnak.</p>	Frontális tájékoztatás, csoportmunka	Feladatértelmezés, csoportos munka, információk szerzése közösen, önellenőrzés	<p>Csoportonként a betűjelnek megfelelő infografika két példányban</p> <p>gondolattérkép egy példányban</p> <p>valamint a fizetési mód jellemzéséhez minden diáknak egy feladatlap</p> <p>Gondolattérkép-megoldások a tanári asztalon borítékban</p> <p>Sorszámokat tartalmazó kislapok</p> <p>Az időkeretek betartásához: PPT, 3. dia</p>	A kellékeket megfelelő számban kell előkészíteni; a megoldásokat a tanári asztalra kell borítékban kikészíteni.

IDŐ	AZ ÓRA MENETE	NEVELÉSI-OKTATÁSI STRATÉGIA			MEGJEGYZÉSEK
		Munkaformák	Tanulói tevékenységek	Eszközök	
3. feladat: Szituációs játék					
17'	<p>Szituációk elemzése: Az előző feladatban kapott számok szerint új csoportok alakulnak; az új csoportokban minden szakértői csoport képviselője megtalálható.</p> <p>Feladat: Minden csoport nyolc szituáció leírását kapja meg. A csoport megbeszéli a feladat megoldását, a közös véleményt rögzíti a feladatlapon.</p>	Csoportmunka	Feladatértelmezés, a szakértői felkészülés során megszerzett tudás megosztása a szituációk értelmezése során	<p>Kétoldalas feladatlapon és nyolcféle szituációs kártya csoportonként egy példányban</p> <p>Az időkeret betartásához: PPT, 4. dia</p>	<p>A szituációs kártyákat a feladatmegoldó csoportok számának megfelelő darabszámában kell kinyomtatni. Érdemes figyelni rá, hogy egy csoporton belül minden tanuló más-más szituációt húzzon.</p> <p>A feladatlapon kétoldalas, csoportonként egyre van szükség.</p> <p>A csoportoknak az önkéntes, illetve tanár a csoportmunka közben információt adhat, segítséget nyújthat.</p>
4. feladat: Összefoglalás, rendszerezés					
6'	<p>Tapasztalatok megbeszélése, a 3. feladat (Szituációs játék) mintamegoldásainak, illetve a diákok ettől eltérő jó megoldásainak megvitatása.</p>	Frontális munka	A megszerzett tudás rendszerezése, elmélyítése	A 3. feladat mintamegoldása: PPT, 5-6. dia opcionálisan	
5. feladat: Digitális biztonság					
3'	<p>A videó segítségével térjünk ki a pénzügyi biztonság kérdésére.</p>	Frontális munka	Információk szerzése, rendszerezése	PPT, 7. dia	
6. feladat: Az óra lezárása					
3'	<p>A tanár (az önkéntes bevonásával) összefoglalja a tananyagot, értékeli és megvitatja az órán elvégzett munkát. A diákok is értéklik az órát, saját teljesítményüket.</p>	Frontális munka	Véleményegyeztetés	PPT, 8. dia	

ELŐKÉSZÜLETEK

A tanóra 45 perces időkeretben tartható meg, de az útmutató az egyes feladatoknál ajánlásokat tartalmaz 2×45 perces dupla órához is.

A termet rendezzük be oly módon, hogy csoportmunkára és frontális munkára is alkalmas legyen. Célszerű összefordítani az asztalokat, hogy a diákok egymással szemben elhelyezkedve csoportokban tudjanak dolgozni. Az asztaloknál először 4 fő, később 8 fő fog elhelyezkedni. A szakértői csoportok asztalait jelöljük meg előre A–H betűkkel. A 3-4 fős csoportok spontán alakulhatnak ki, illetve amennyiben szükséges, a csoportalakításban a tanár is részt vehet.

Biztosítsuk a teremben a vetítés feltételeit. A tanóra előtt ellenőrizzük az eszközök működését, állítsuk be a PPT-t. Ha IKT-eszköz felhasználásával oldjuk meg a feladatokat, a diákoknál legyen mobiltelefon internetkapcsolattal, valamint toll is a megoldások papíron történő rögzítéséhez.

A csoportok számának megfelelően készítjük össze a kellékeket:

- Az 1. feladathoz (Ráhangelődés – üdvözlés, téma bevezetése) a szakértői csoportok betűjeleit – osztálylétszámtól függően 3-4 fős csoportokra osztva az osztályt – a csoportok asztalaira;
- a 2. feladathoz (Információszerzés – szakértői csoportok felkészülése) a csoportok szakértői területeinek (betűjelének) megfelelő fizetési módot bemutató infografikából csoportonként 2 példányt, gondolattérképből csoportonként 1 példányt, a feladatlapból az osztálylétszámnak megfelelő darabszámot, a gondolattérképek megoldásából pedig 1-1 példányt borítékban a tanári asztalra;
- a 3. feladat (Situációs játék) csoportalkotásához az 1–4. sorszámokat tartalmazó kislapokat az osztály létszámának megfelelő számban;
- szintén a 3. feladathoz (Situációs játék) a nyolcféle situációs kártyából annyit, ahány feladatmegoldó csoport alakul, a kétoldalas feladatlapból ugyancsak csoportonként egyet (3 vagy 4 példányt);
- a 4. feladathoz (Összefoglalás, rendszerezés) opcionálisan a 3. feladat mintamegoldását egy példányban a tanári asztalra.

További eszközök

- Internet, projektor, számítógép;
- PPT;
- tablet/telefon (ha a feladat elkészítése IKT-eszköz segítségével történik);
- dupla (90 perces) tanóra esetén az 1. feladathoz (Ráhangelődés – üdvözlés, téma bevezetése) felmérő teszt és megoldása borítékban a tanári asztalon; a 4. feladathoz (Összefoglalás, rendszerezés) keresztrejtvény és megoldása borítékban a tanári asztalon.

AZ ÓRA MENETE

1. FELADAT: RÁHANGOLÓDÁS – ÜDVÖZLÉS, TÉMA BEVEZETÉSE

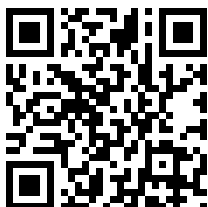
– tervezett időkeret: **4 perc**

Üdvözljük a diákokat és (ha vannak) a vendégeket! Mondjuk el, hogy erre az órára a nemzetközi háttérű PÉNZ7 program keretében kerül sor, célja, hogy a fiatalok tudatosabban kezeljék pénzügyeiket, tudjanak többet a gazdaság és a pénzügyvilág működéséről. Ehhez a tanórához hasonlóan az országban és szerte a világban sokfelé tartanak órákat a korszerű pénzkezelés és digitális biztonság témájában.

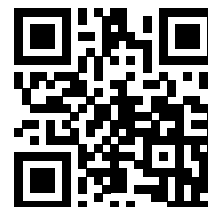
Ha pénzügyi önkéntes is részt vesz az órán, röviden mutatkozzon be a tanulóknak.

A témakör felvezetése PPT-segédlettel történik (2. dia). Képekkel és egy gondolatébresztő kérdéssel indíthatunk: „Mi jut eszedbe a korszerű pénzkezelés kifejezés láttán?”

IKT-tipp a feladathoz

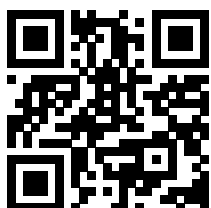
A [Pénz7](#) oldalon egy szöveghő közös elkészítésével kezdhetjük az órát. A diákok a táblán megjelenő kódot beírva a [Pénz7](#) oldalon eljutnak arra az oldalra, ahol az alábbi kérdést látják: „Mi jut eszedbe a korszerű pénzkezelés kifejezés láttán?”

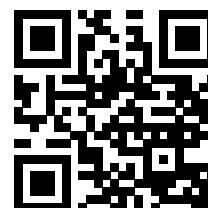
Dupla tanórás tipp

Ha az órát 2×45 percre szeretnénk bővíteni, érdemes felmérni a diákok előzetes tudását egy rövid teszt formájában a pénzügyi tudatosság, pénzügyi kultúra, digitális pénzügyi biztonság kérdéskörében [Pénz7](#). A feladat megoldása a [Pénz7](#).

IKT-tipp a feladathoz

A tesztet a [Pénz7](#) oldalon is elkészíthetjük. Ehhez a [Pénz7](#) oldalon a tanárnak meg kell osztania a diákokkal a [Pénz7](#) oldalt. Az előzetes tudásfelmérés a táblára kivetített kóddal kezdődhet, miután a tanár elindítja a játékot.

2. FELADAT: INFORMÁCIÓSZERZÉS – SZAKÉRTŐI CSOPORTOK FELKÉSZÜLÉSE

– tervezett időkeret: **12 perc**

Mutassuk be az alkalmazott munkaformát! Mondjuk el, hogy a spontán kialakult 3-4 fős szakértői csoportok (A–H betűvel jelölve,) egy-egy korszerű fizetési eszközzel fognak ismerkedni játékos feladatokon keresztül. A csoporttagok így a szóban forgó fizetési eszköz szakértőivé válnak, és ezt a közösen megszerzett tudást fogják majd az óra további részében megosztani a többi csoport tagjaival.

A szakértői csoportok és területeik:

- „A” szakértői csoport: készpénz
- „B” szakértői csoport: bankkártya
- „C” szakértői csoport: prepaid kártya
- „D” szakértői csoport: fizetési kérelem
- „E” szakértői csoport: azonnali fizetés
- „F” szakértői csoport: QR-kódos fizetés
- „G” szakértői csoport: mobilfizetés
- „H” szakértői csoport: virtuális kártya

Osszuk ki a megalakult szakértői csoportoknak (csoportonként két példányban) a szakértői területüknek (betűjelüknek) megfelelő infografikákat . Mondjuk el a diákoknak, hogy ezek segítségével alaposan megismerhetnek egy-egy fizetési módot. Hívjuk fel a figyelmüket, hogy tudjanak meg minél többet a saját szakterületükről, mert erre szükségük lesz a továbbiakban, illetve a megszerzett tudást ismertetniük kell a többiekkel is a későbbiekben. A kapott anyag tanulmányozására 2 percet adjunk.

Ez követően osszuk ki a csoportoknak a szakértői területüknek (betűjelüknek) megfelelő gondolattérképet , illetve minden tanulónak egy-egy feladatlapot . Kérjük meg őket, hogy egészítsék ki a kapott gondolattérképet, majd gyűjtsék össze közösen, és a feladatlapokra írják le egyénileg a kapott fizetési mód előnyeit, hátrányait. A szakértői csoportban megszerzett információkat a következő szempontsor szerint kell mindenkinek feljegyeznie a saját feladatlapjára:

1. A fizetési mód egy vagy több jellemző felhasználási területe
2. Az alkalmazás előnyei, hátrányai
3. Egyéb fontos jellemzők (ha vannak)

Hangozzon el, hogy ezt a lapot majd magukkal viszik a következő feladathoz.

A gondolattérkép kitöltését a csoportok a tanári asztalon elhelyezett borítékban található alapján ellenőrzik (ha nem IKT-eszköz segítségével oldják meg a feladatokat). A feladatlapok kitöltésére és ellenőrzésére összesen 10 percet adjunk. Az időkeretek betartását a PPT 3. diája segíti.

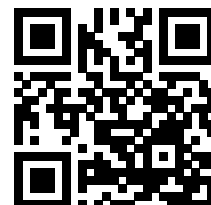
A feladat végeztével adjuk oda a diákoknak az 1–4. sorszámokat , és kérjük meg őket, hogy osszák ki egymás között. Erre a következő feladatnál lesz szükségük.

Az önkéntes szerepe

Az önkéntes figyelje a szakértői csoportokat munka közben. A problémásabbnak ítélt fizetési megoldásokra külön figyeljen, és ha szükségesnek látja, segítsen információkkal.

IKT-tipp a feladathoz

A gondolattérképet IKT-eszközön is elkészíthetjük a dalon. A gondolattérképes feladatot a tanár QR-kód segítségével tudja megosztani az egyes csoportokkal. Az ellenőrzés automatikus.

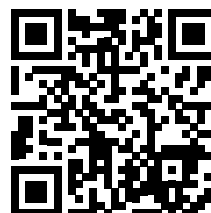

Dupla tanórás tipp

A diákok a szakértői csoportok megoldásait osztályszinten is összegyűjthetik, majd írásban is rögzíthetik a jellemzőket.

IKT-tipp a feladathoz

A csapatok között megoszthatunk egy Google Drive-dokumentumot, amelyet közösen szerkeszthetnek. A csapatoknak saját fizetési módjukat külön munkalapon kell jellemezniük a dokumentumban egy előre megadott szempontsor alapján.

3. FELADAT: SZITUÁCIÓS JÁTÉK – tervezett időkeret: 17 perc

A szakértői csoportok tagjai egy-egy sorszámot kaptak az előző feladatban 1-től 4-ig. Mondjuk el, hogy az azonos sorszámmal rendelkező diákok alkotják az új, minimum 8 fős feladatmegoldó csoportokat, így minden szakértői csoportnak lesz tagja az új csoportokban. A termet ennek megfelelően rendezzük át, a tanár (és az önkéntes) segítse a csoportalkotást irányítással.

A feladatban a feladatmegoldó csoportok közösen keresnek fizetési megoldásokat különböző élethelyzetekre. Osszunk ki minden csoportnak egy kétoldalas feladatlapot . Kérjük meg a diákokat, hogy első lépésként a feladatmegoldó csoport minden tagja ismertesse, milyen fizetési módról tanult az előző feladatban. Gyűjtsék össze az összes fizetési módot, és írják be a közösen használt feladatlap első táblázatába!

Ezt követően az asztalon található nyolc szituációs kártya közül mindenki húzzon egyet, amelyet majd hangosan felolvasson a csoport többi tagjának. A csoport tagjai beszéljék meg, hogy az adott szituációban a megismert fizetési módok közül melyik(ek) alkalmazható(k). A csoport tagjai, vagyis az egyes fizetési módok szakértői tegyenek javaslatot: indokolják meg, hogy az adott szituációban az ő fizetési módjuk miért alkalmazható, illetve miért nem megfelelő vagy célszerű. A tanár (vagy az önkéntes) mindenképpen hívja fel a figyelmet arra, hogy egy szituációhoz több fizetési módot is lehet társítani.

Ha a diákok átbeszélték a szituációkat, és döntöttek a lehetséges fizetési módokat illetően, rögzítsék megoldásaikat a feladatlapra, majd válasszanak egy szószólót maguk közül, aki a csoport megoldásait ismertetni fogja.

A feladatra szánt időkeret betartását a PPT 4. diája segíti.

IKT-tipp a feladathoz

A szituációk leírásait a socrative.com oldalon elkészített feladatként is kiadhatjuk úgy, hogy a csoportok egymással rögtön versenyezhetnek. Hozzunk létre szobát a socrative.com oldalon, a diákok lépjenek be a tanár szobájába a socrative.com címen vagy a QR-kód segítségével. A tanár indítsa el a Space Race típusú játékot, így rögtön látható a csoportok haladása, illetve egy közös felületen megjelennek a válaszok a feladat ellenőrzéséhez.

Az önkéntes szerepe

Az önkéntes a csoportok között mozogva figyelje az elhangzott javaslatokat. Segítő információkat adhat, de a megoldást nem árulhatja el. A megoldás prezentálásában ismét csak segíthet.

Dupla tanórás tipp

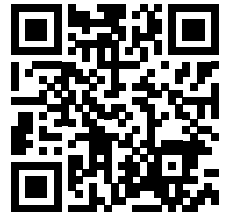
A szituációkat a csoportok úgy is megvizsgálhatják, hogy olyan karakterek fejével kell gondolkodniuk, akik egyes fizetési módokat más fizetési formáknál jobban kedvelnek. Más szóval azt kell megítélni, hogy egy adott szituációban az adott karaktertípus milyen lehetőséget választana. A megadott vásárlói/fogyasztói karaktertípusok között van olyan, amelyik használja a korszerű pénzkezelési módokat, de olyan is, amelyik nem él ezekkel a lehetőségekkel:

1. Szinte minden esetben készpénzzel fizet, bár van bankkártyája.
2. 16 év alatti diák, aki rendelkezik bankszámlával, de készpénze is van.
3. Olyan diák, akinek van bankszámlája, virtuális prepaid kártyája és készpénze is.
4. Diák, aki minden technikai újdonságra vevő, és nem szokott készpénzt magánál tartani.

A karaktereket ki lehet húzni, vagy a csoportok megkaphatják őket saját számozásuknak megfelelően is. A feladat: A szituáció és a karakter jellemzői alapján a csoport döntse el, hogy az adott karakterű vásárló/fogyasztó milyen fizetési módot alkalmaz(hat). A felmerülő kérdéseket és a megoldásokat frontális munkában beszéljük át.

IKT-tipp a feladathoz

A csapatok között megoszthatunk egy Google Drive-dokumentumot, amelyet közösen szerkeszthetnek. A csapatoknak külön munkalapon kell elkészíteniük a feladat megoldását.

4. FELADAT: ÖSSZEFOGLALÁS, RENDSZEREZÉS – tervezett időkeret: 6 perc

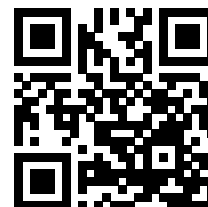
Beszéljük át a nyolc szituációs feladat mintamegoldásait a PPT 5–6. diái (opcionálisan a) segítségével. Szólítsuk meg a csoportokat sorban, kérdezzük meg, hogy az adott szituációra milyen megoldást találtak, és miért. Fontos, hogy adjunk teret azoknak a jó megoldásoknak is, amelyek a mintamegoldástól eltérnek. Ilyen esetben kérjük meg a csoportok szószólóit, hogy fejtsék ki érveiket.

Dupla tanórás tipp

A tanórán elhangzottak alapján a feladatmegoldó csoportok kapnak egy keresztrejtvényt, amit a lehető legrövidebb idő alatt kell megfejteniük . A feladat megoldása a .

IKT-tipp a feladathoz

A keresztrejtvényt IKT-eszközön is megfejthetjük a ol-dalon. A tanár lépjen be az oldalra, és ossza meg QR-kód formájában a rejtvényt az egyes csoportokkal. Az ellenőrzés automatikus.

5. FELADAT: DIGITÁLIS BIZTONSÁG – tervezett időkeret: 3 perc

Nézzük meg a diákokkal a PPT 7. diáján szereplő videót, majd ennek mentén beszéljünk a digitális biztonság kérdéseiről a tanár (ill. az önkéntes) irányításával. Lehetséges kérdések:

- Hogyan lehet védekezni a digitális csalások ellen?
- Tudtok-e példát mondani a kettős ügyfél-hitelesítésre?
- Mire érdemes figyelni internetes vásárlás esetén?
- Mit érdemes tenni, kihez lehet fordulni, ha adathalász csaláskísérlet gyanúja merül fel?

A tanár (önkéntes) nyomatékosítsa, hogy a pénzügyi kultúra és tudatosság fejlesztésében nélkülözhetetlen a pénzügyi biztonság elveinek ismerete.

6. FELADAT: LEZÁRÁS, ÓRAI MUNKA ÉRTÉKELÉSE – tervezett időkeret: 3 perc

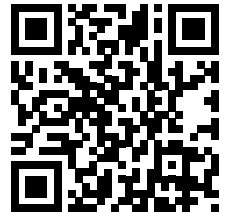
A tanóra lezárásaképpen a tanár (és az önkéntes) foglalja össze az órai tananyagot, tapasztalatokat, és a felmerülő kérdéseket válaszolja meg. Ha időnk engedi, az alábbi kérdéseket (PPT, *8. dia*) tegyük fel a diákoknak:

- A korszerű fizetési eszközök közül volt-e olyan, amelyről ma hallottatok először?
- Miért kell odafigyelni ezeknek a fizetési eszközöknek a biztonságos használatára?

Végezetül néhány mondatban értékeljük a csoportok, diákok munkáját. A diákok is értékeljék az órát, saját teljesítményüket.

IKT-tipp a feladathoz

Megkérhetjük a diákokat, hogy mondjanak egy-egy fogalmat, amit ma tanultak a tanórán, vagy ami a leginkább megmaradt bennük. A fogalmakat a
oldalon közösen létrehozott szövegdobozban gyűjthetjük össze.

Az önkéntes szerepe

Ha van kérdés, az önkéntest vonjuk be a válaszadásba!

KORSZERŐ PÉNZKEZELÉS ÉS DIGITÁLIS BIZTONSÁG

2023

Kellékek, feladatlapok

1. SZ. KELLÉK

1. FELADAT: RÁHANGOLÓDÁS

A jelöléseket vágjuk szét, és helyezzük el a szakértői csoportok asztalain.

„A”
szakértői csoport
KÉSZPÉNZ

„B”
szakértői csoport
BANKKÁRTYA

„C”
szakértői csoport
PREPAID KÁRTYA

„D”
szakértői csoport
FIZETÉSI KÉRELEM

1. SZ. KELLÉK

1. FELADAT: RÁHANGOLÓDÁS

A jelöléseket vágjuk szét, és helyezzük el a szakértői csoportok asztalain.

„E”
szakértői csoport
AZONNALI FIZETÉS

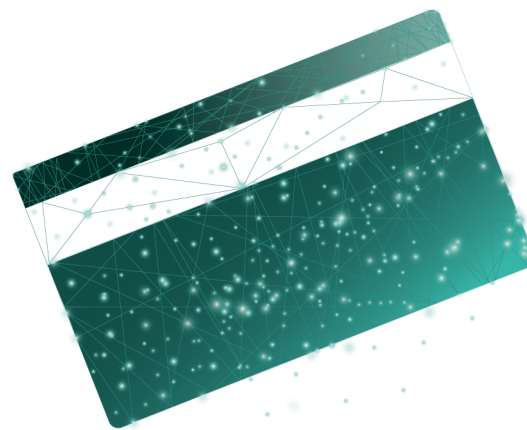
„F”
szakértői csoport
QR-KÓDOS FIZETÉS

„G”
szakértői csoport
MOBILFIZETÉS

„H”
szakértői csoport
VIRTUÁLIS KÁRTYA

2. SZ. KELLÉK

2. FELADAT: INFORMÁCIÓSZERZÉS

INFOGRAFIKA
„A” SZAKÉRTŐI CSOPORT: KÉSZPÉNZ

**Készpénz vagy
bankkártya?**

(párbeszéd nagymama
és unoka között
a boltban)

Unoka:

Mama, látod, mennyire egyszerű a bankkártyáddal fizetni?
15 ezer forint alatt általában a PIN-kódot se kéri!

Én nem szeretem a bankkártyát, kis unokám
Mindig elfelejtem a PIN-kódomat!

Nagymama:

Unoka:

De mama, anyu mindig azt mondja, hogy bankkártyával
fizetni biztonságos. Ha ellopják a kártyát, fel tudja hívni a bankot.

Hát nem tudom, szerintem Gizikénél a piacon nem
tudnék bankkártyával fizetni.

Nagymama:

Unoka:

Mama, te nem szoktál interneten bevásárolni?
Akkor is jobb, ha bankkártyával fizetsz. Anyuék szoktak!

Manapság nagyon sok bankkártyás csalásról lehet
hallani. Kis unokám, én biztos nem fogok interneten vásárolni.
De a lényeg, hogy bevásároltunk, és sütöm neked a tortát.

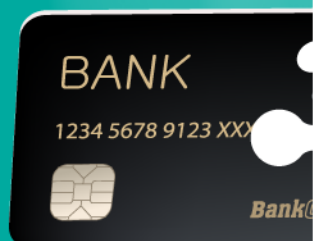
Nagymama:

2. SZ. KELLÉK

2. FELADAT: INFORMÁCIÓSZERZÉS

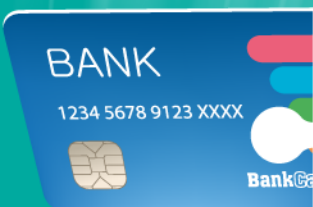
INFOGRAFIKA
„B” SZAKÉRTŐI CSOPORT: BANKKÁRTYA

Bankkártya

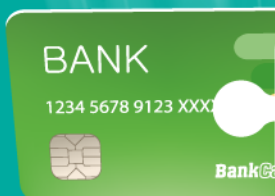
A bankok által kibocsátott legtöbb bankkártya betéti kártya (debit card), amit bármelyik banki ügyfél igényelhet, akár 7 éves kortól. Betéti kártyával bármikor el tudod érni a hozzá tartozó bankszámlán levő egyenleget.

A betéti kártya fizetésre és készpénzfelvételre is alkalmas. A kártyán levő pénzt addig tudod használni, ameddig el nem fogy.

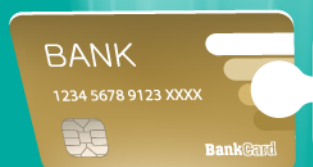

A hitelkártya (credit card) a bank és a kártyatulajdonos közötti hitelszerződéshez kapcsolódik, 18 éves kortól érhető el. Ezen a kártyán egy maximum-hitelkeret található, amelyet egy külön hitelszámlán tartanak.

Amikor hitelkártyával vásárolsz, a maximum-hitelkeretig a bank pénzt kölcsönöz számodra.

A betéti és hitelkártya között az a különbség, hogy betéti kártya esetén a saját, míg hitelkártya esetén a bank pénzét költöd.

A betéti kártyás tranzakció általában ingyenes, de bank- és kártyatípusonként lehetnek eltérések.

Hitelkártya használata esetén, ha a bank által meghatározott határidőn belül a hitel teljes összegét visszafizeted, a bank nem számít fel kamatot.

2. SZ. KELLÉK

2. FELADAT: INFORMÁCIÓSZERZÉS

INFOGRAFIKA

„C” SZAKÉRTŐI CSOPORT: PREPAID KÁRTYA

Prepaid kártya

(telefonos párbeszéd egy anya és egy banki ügyintéző között)

Anyuka: Jó napot kívánok! Olvastam az interneten a prepaid kártyáról, erről szeretnék többet megtudni.

Banki operátor: Üdvözlöm! Úgy látom a telefonos azonosításnál, hogy már az ügyfelünk. Milyen célra szeretné használni a prepaid kártyát?

Anyuka: A 15 éves gyermekemnek szeretném, de pontosabb információkat kérnék róla.

Banki operátor: A gyermekének ezt tényleg javasolnám. A prepaid kártya bankszámla nélkül is igényelhető, előre feltölthető. A feltöltést követően azonnal használható a feltöltött összeg erejéig. Lehet fizikai formában is igényelni, de létezik virtuális formában is. Melyik érdekelné?

Anyuka: Lehet mindkét formában?

Banki operátor: Igen, banki mobilalkalmazás szükséges hozzá.

Anyuka: Milyen költségei vannak a kártyának?

Banki operátor: A kártyának nincs éves díja; feltöltési díja van csak, ez nagyon kicsi százalék. Egyéb költsége nincs.

Anyuka: Mit érdemes még tudnom róla?

Banki operátor: A virtuális típusú prepaid kártya az érintőkártya-elfogadóhelyeken mobilfizetésre is alkalmas, így vásárlásai során a gyermekének elég a mobiltelefon magánál tartania. Ezt a funkciót nagyon kedvelik az ügyfeleink.

Anyuka: Akkor ez jobb, mint egy betéti kártya? És mennyire biztonságos?

Banki operátor: Nem jobb, hanem más, mint a hagyományos betéti kártya. Biztonságos, mert ha a gyermeke a virtuális formáját használja, csak a képernyőzár feloldásával lehet fizetni, illetve az alkalmazás nem tárolja a bankkártya adatait.

Anyuka: Köszönöm a tájékoztatást! Megbeszélem a férjemmel a hallott információkat!

INFOGRAFIKA „D” SZAKÉRTŐI CSOPORT: FIZETÉSI KÉRELEM

Fizetési kérelem

(payment request)

Mi a fizetési kérelem?

A fizetési kérelem lényege, hogy nem az állítja össze az átutalás adatait, aki fizet, hanem a pénz címzettje, így a pénzküldést a küldőnek már csak jóvá kell hagynia.

Milyen esetekben alkalmazható?

- A lakástulajdonos megkönnyítheti bérlőjének a bérleti díj kifizetését.
- Egy közös vacsora személyenkénti költségeit beszedheti így a számlát kifizető fél.
- A magántanár kérheti vele az óra díjának kifizetését.
- Használt tárgyak adásvétele, illetve bármilyen tartozás rendezése során is jól jöhet ez a szolgáltatás.

A fizetési kérelem lezárása

A fizetési kérelmet kapó fél három dolgot tehet:

- elfogadhatja,
- visszautasíthatja,
- figyelmen kívül hagyhatja.

Pénzügyi biztonság

Minden fizetési kérelemnél győződj meg róla, hogy a feladó tényleg az a vállalkozás vagy magánszemély, akinek kiadja magát (például a közleményben), és neked valóban van fizetési kötelezettséged felé. Ellenőrizd az összeget is!

INFOGRAFIKA „E” SZAKÉRTŐI CSOPORT: AZONNALI FIZETÉS

Azonnali fizetés

Bankszámlánk segítségével sokféle fizetési megbízást lehet fogadni és küldeni. A legelterjedtebb fizetési módok az (eseti és rendszeres) átutalás, a bankkártyával történő fizetés, valamint a beszédési megbízás (inkasszó).

Kézpénz nélküli fizetési módok

Átutalás

- a) eseti
- b) rendszeres

Beszédési megbízás

- a) azonnali
- b) csoportos

Mit kell tudni az azonnali fizetésről?

- Az „azonnali” fizetés 5 másodpercet jelent, éjjel-nappal.
- 2020. március 2-ától működik Magyarországon; a magánszemélyek, jogi személyek, szervezetek közötti mindennapi átutalások tempóját gyorsította fel.
- Csak belföldi utalásokra érvényes, 10 millió forint összeghatárig.
- A bonyolult számlaszámokat elfelejthetjük: egy korábban regisztrált e-mail-címet vagy telefonszámot is megadhat azonosítónak, ez az ún. másodlagos azonosító.
- Kényelmes, versenyképes alternatívája a készpénznek.
- A sikeres tranzakcióról értesítést kapsz.
- Egyszerre több ügyfélnek indított (köteget, csoportos) utalásokra nem használható.
- Hitelkártyára történő utalás esetén nem azonnali a jóváírás.
- E-mail- vagy telefonszám-adataiddal nem tudnak visszaélni, a rendszer nem engedi, hogy a nevedben más indítson azonnali utalást.
- Ha téves utalást kapsz, pl. az e-mail-címedre, azt vissza kell utalni.
- Téves utalás esetén a bank – a bank- és üzleti titokra, valamint az adatvédelmi előírásokra is figyelve – eljár.

2. SZ. KELLÉK

2. FELADAT: INFORMÁCIÓSZERZÉS

INFOGRAFIKA

„F” SZAKÉRTŐI CSOPORT: QR-KÓDOS FIZETÉS

QR-kódos
fizetés

(barátnők találkoznak)

Juli:

A „Quick Response”, azaz QR-kódos fizetéskor a csekken vagy a számlán szereplő pontképet beolvasod az okostelefonoddal.

Gabi:

Megmutatod, hogyan?

Juli:

Amire szükséged van, az egy QR-kód olvasására képes okostelefon meg egy kompatibilis mobiltárca-alkalmazás vagy böngésző. A kód beolvasása után a fizetési felület azonnal megjelenik, ott megadhatod az adataidat, vagy alkalmazás esetén kiválaszthatod a bankkártyát. Ráadásul 2020 márciusában bevezették az Azonnali Fizetési Rendszert, ez is nagyban gyorsítja az életünket.

Gabi:

Szia, Juli! De jó, hogy látlak! Kár, hogy szaladnom kell a postára csekket befizetni!

Juli:

Nem mondd, hogy te ezért elmész a postára?!

Gabi:

Miért, hogyan lehet még másképp?

Gabi:

Jó lenne boltban is ilyen gyorsan fizetni!

Juli:

Online már tudsz: a QR-kód még a termék jellemzőit is megmutatja. Én azt olvastam, hogy a jövőben a boltokban, szórakozóhelyeken, futárnál is fizethetünk így.

2. SZ. KELLÉK

2. FELADAT: INFORMÁCIÓSZERZÉS

INFOGRAFIKA
„G” SZAKÉRTŐI CSOPORT: MOBILFIZETÉS

Mobilfizetés

(Anna és Balázs beszélget)

Anna: Láttam, hogy a boltban csak a mobilot vetted elő a fizetésnél. Elmagyaráznád, hogy ez hogy működik?

Balázs: Persze, biztos, hogy a te mobiloddal is lehetséges ez. Be kell kapcsolnod az NFC-t (Near Field Communication), és le kell töltened egy mobiltárca-alkalmazást. Segítek!

Anna: Mobiltárca? Az mi?

Balázs: A bankkártyád beköltözik a telefonodba, a kártyádát kevesebbszer kell elővenned. Sok helyen érintéses fizetésre is használható.

Anna: Bankfüggő ez a mobiltárca?

Balázs: Nem, sokszor fintech szolgáltatók állnak mögötte. Ma már a mobiltárca-alkalmazással történő QR-kódos, a webes felületes és az érintéses fizetés lett az, amit a világ nagy részén használnak.

Anna: Az NFC teszi lehetővé az érintéses fizetést?

Balázs: Igen, biztonságos adatátvitellel. A vásárlás során az alkalmazásba, vagyis a mobiltárcádba regisztrált, felhőbe digitalizált bankkártyáddal fizetsz.

Anna: Tehát nincs szükség személyes szerződéskötésre? A teljes folyamat virtuálisan működik, és pár perc alatt beköltöztethetem a bankkártyáimat a mobilomba?

Balázs: Így van! És van még néhány érv: A mobiltárca a kiberbűnözőktől is véd, illetve ha a telefonodat ellopják, nehezebb visszaélni vele. Viszont ha lemerül a telefon, baj lehet: nem tudod bemutatni a bérletedet, vonatjegyed, mozijegyed... Erre figyelni kell!

Anna: Meggyőztél, én is kipróbálom!

INFOGRAFIKA
„H” SZAKÉRTŐI CSOPORT: VIRTUÁLIS KÁRTYA

Virtuális kártya

Mi a virtuális kártya?

- Fizikai formájában nem kapod meg.
- Pénzügyi cégek applikációkon keresztül bocsátják ki.
- Biztonságosan használható internetes vásárlásnál.

Jellemzői

- A virtuális kártyához minden esetben egy elkülönített kártyaszámla (alszámla) tartozik, online fizetésnél ehhez az alszámlához adsz csak hozzáférést.
- Csak annyi pénzt kell rajta tartanod, amennyiből vásárolni szeretnél.
 - Alacsony a költsége.
 - Nem minden banknak van ilyen kártyája.
- A virtuális bankkártya adataihoz csak te tudsz hozzáférni, ezért sokkal biztonságosabb a fizikai bankkártyáknál.
- Olyan virtuális kártyák is léteznek, amelyek egyszeri használatra alkalmasak, és minden vásárlás után megújulnak.

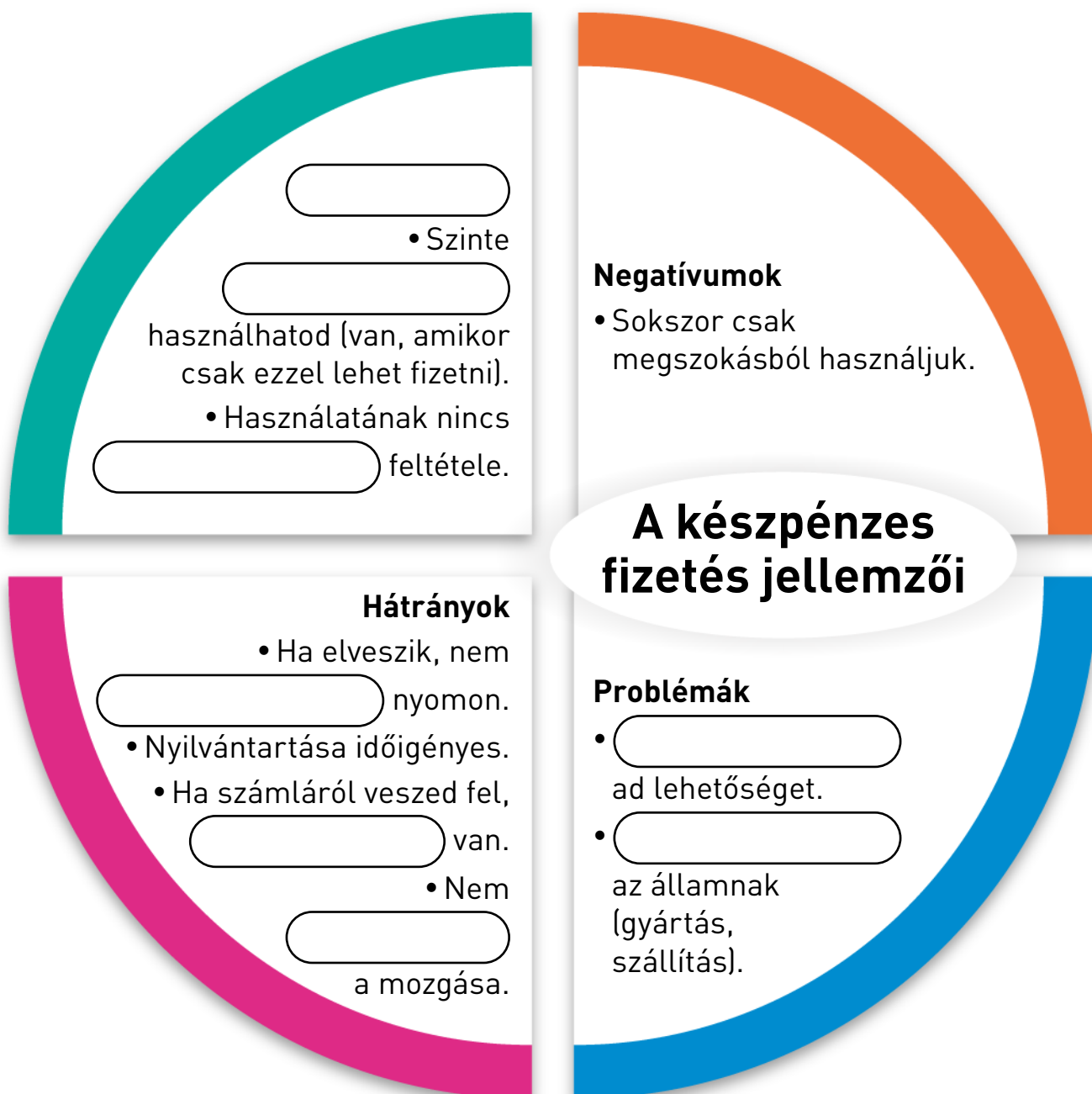
3. SZ. KELLÉK

2. FELADAT: INFORMÁCIÓSZERZÉS

GONDOLATTÉRKÉP
„A” SZAKÉRTŐI CSOPORT: KÉSZPÉNZ

Egészítsétek ki az ábrát az alábbi kifejezésekkel!

visszaélésre	drága	követhető	követhető
előnyök	költsége	mindenhol	technikai

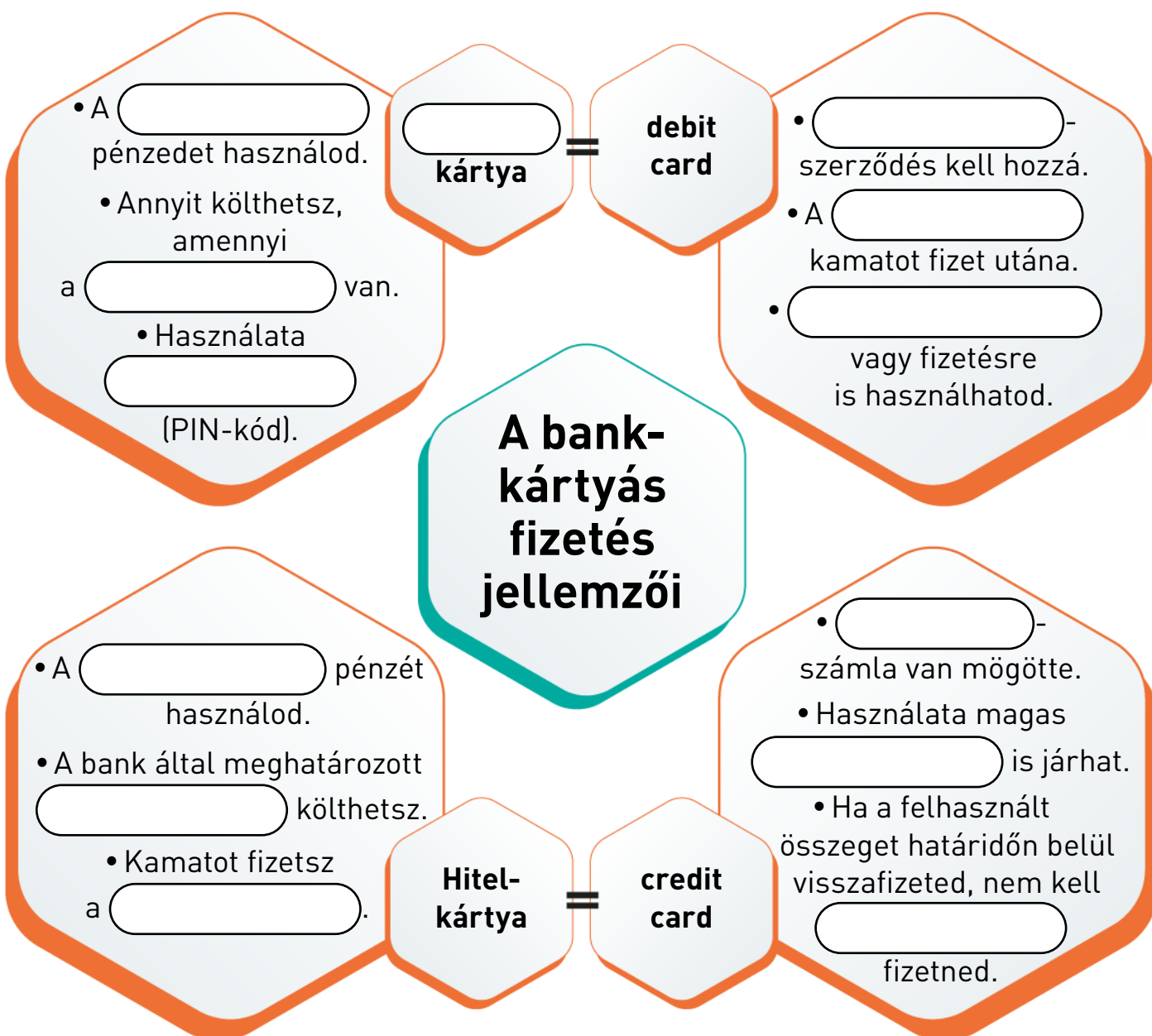
3. SZ. KELLÉK

2. FELADAT: INFORMÁCIÓSZERZÉS

GONDOLATTÉRKÉP
„B” SZAKÉRTŐI CSOPORT: BANKKÁRTYA

Egészítsétek ki az ábrát az alábbi kifejezésekkel!

folyószámla	bank	saját	számládon	bank
keretig	kamatot	költségekkel	biztonságos	banknak
betéti	hitel	készpénzfelvételre		

3. SZ. KELLÉK

2. FELADAT: INFORMÁCIÓSZERZÉS

GONDOLATTÉRKÉP
„C” SZAKÉRTŐI CSOPORT: PREPAID KÁRTYA

Egészítsétek ki az ábrát az alábbi kifejezésekkel!

feltöltheted	kártyák	rátöltesz	folyószámlát
kontrollálhatod	fesztiválok	el nem fogy	egyszerű

3. SZ. KELLÉK

2. FELADAT: INFORMÁCIÓSZERZÉS

GONDOLATTÉRKÉP
„D” SZAKÉRTŐI CSOPORT: FIZETÉSI KÉRELEM

Egészítsétek ki az ábrát az alábbi kifejezésekkel!

kérelmet	okostelefon	nem történhet	lehet	60
banknak	átutalásnak	alkalmazás	el is utasíthatja	

**A fizetési kérelem
 (payment request) jellemzői**

Előnyök

- Nem szükséges hozzá külön , a kérelem a mobilbankon keresztül érhető el.
- Díja egy szokásos eseti megfelelő.
- túlszámlázás.

Jellemzők

- Olyan küldhetsz partnerednek, amiben már szerepel az összeg, amit szeretnél, ha átutalna neked.
- Magyarországon 2020 szeptembere óta elérhető a fizetési kérelem.
- Ha a címzett nem ért egyet az összeggel, a kérelmet.
- A fizetési kérelemhez elég egy mobilbankot futtató .

Hátrányok

- nap múlva lejár, egyébként addig érvényes, ameddig a küldője meghatározza.
- Papíralapon nem működik.
- Vissza vele élni.
- Nincs minden .

3. SZ. KELLÉK

2. FELADAT: INFORMÁCIÓSZERZÉS

GONDOLATTÉRKÉP
„E” SZAKÉRTŐI CSOPORT: AZONNALI FIZETÉS

Egészítsétek ki az ábrát az alábbi kifejezésekkel!

számlaszám	magyarországi	5	fél percen
e-mail	papíralapú	azonnali	10 millió
sárga csekkeket	internetkapcsolat		

Az azonnali fizetés jellemzői

Az azonnali fizetési rendszerben (AFR) minden bank ügyfele élvezheti a villámgyors átutalások vívmányát: a banki tranzakciók legfeljebb másodpercet vesznek igénybe.

Előnyök

- A ismerete nélkül is megérkezhet a kedvezményezetthez az utalás.
- A tranzakció ellenőrizhető (belül kapsz értesítést).
- Az AFR olcsó (bevezetésekor díjmentes volt).
- A pénzmozgás gyors.
- A fizetési kérelem kiküldése is (a fogadó féltől függ, hogy azonnal teljesül-e).

Használat

- Magánszemélyek között gyors fizetésre ad lehetőséget (pl. közös ebéd utáni számlarendezés).
- A fizetési kérelem a jövőben kiválthatja a .

Digitális biztonság

- Adataiddal (, telefonszám) nem lehet visszaélni.
- A rendszer biztonságosan használható.
- A téves utalásokra figyelni kell!

Hátrányok

- Nem vonatkozik a utalásokra, a munkabérek és nyugdíjak kifizetésére, valamint a rendszeres átutalásokra és a csoportos beszedési megbízásokra.
- forint alatti kifizetésekre használható.
- Kell hozzá , térerő.

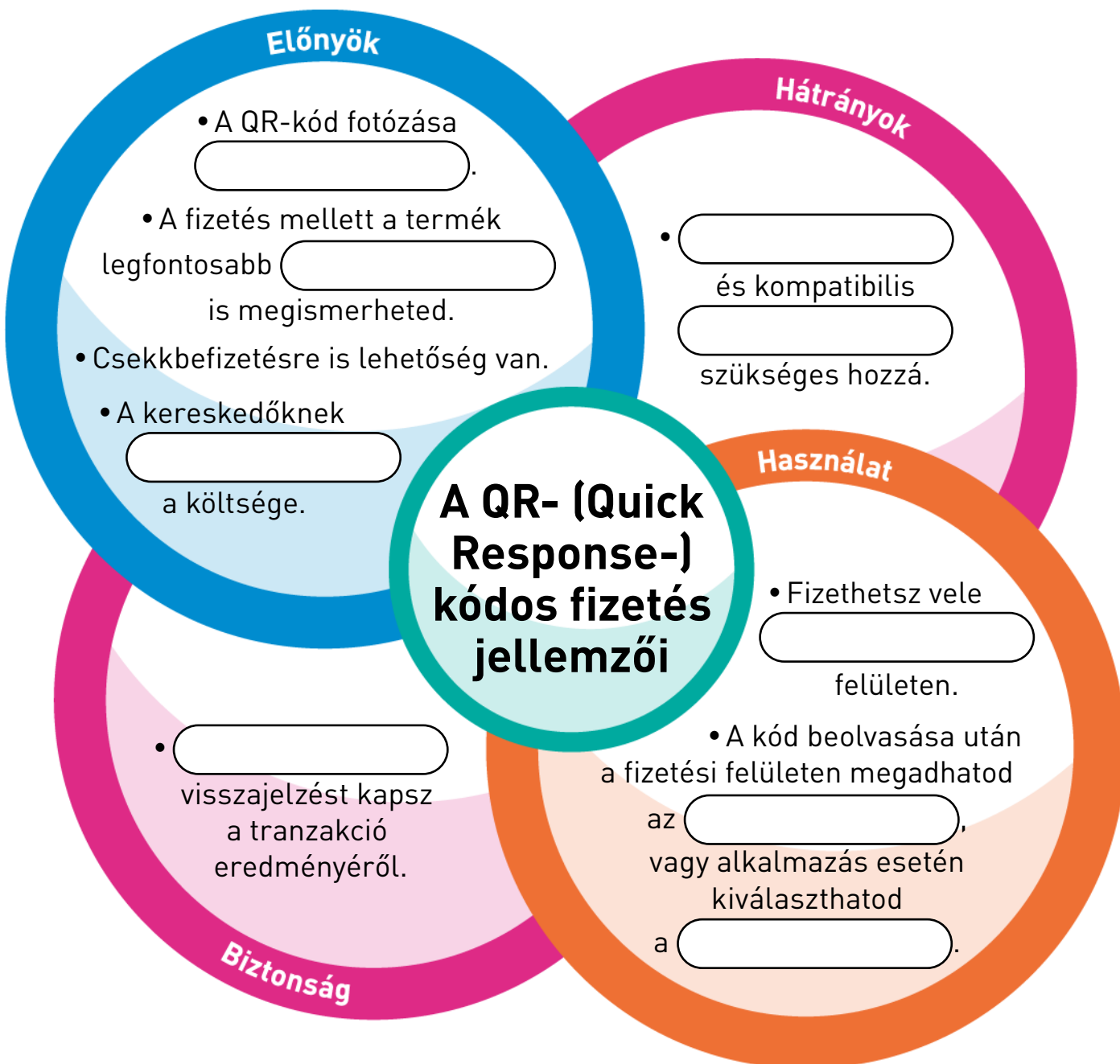
3. SZ. KELLÉK

2. FELADAT: INFORMÁCIÓSZERZÉS

GONDOLATTÉRKÉP
„F” SZAKÉRTŐI CSOPORT: QR-KÓDOS FIZETÉS

Egészítsétek ki az ábrát az alábbi kifejezésekkel!

jellemzőit	okostelefon	mobiltárca	online	egyszerű
alacsonyabb	adataidat	bankkártyát	azonnali	

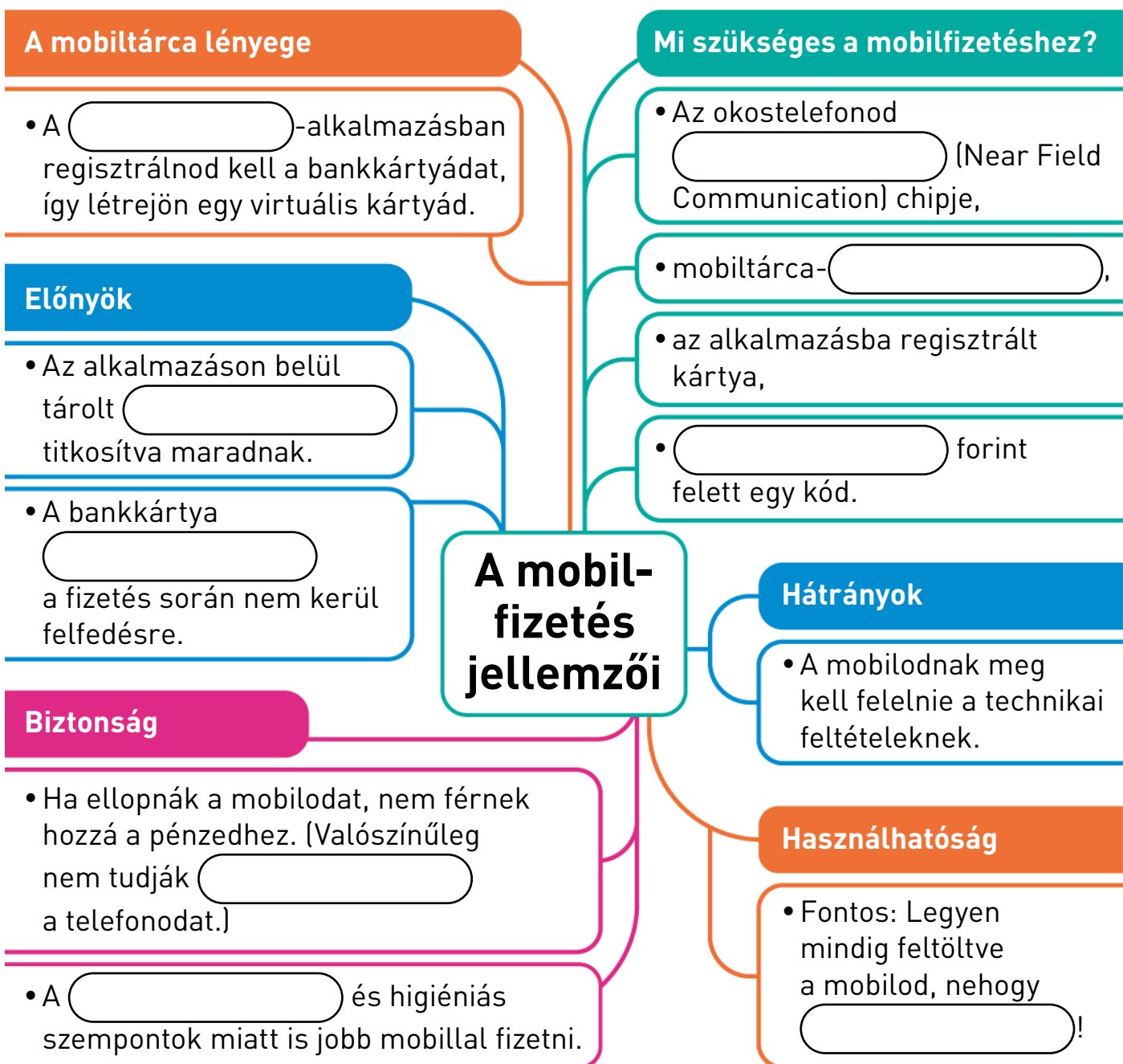
3. SZ. KELLÉK

2. FELADAT: INFORMÁCIÓSZERZÉS

GONDOLATTÉRKÉP
„G” SZAKÉRTŐI CSOPORT: MOBILFIZETÉS

Egészítsétek ki az ábrát az alábbi kifejezésekkel!

mobiltárca	NFC	adataid	alkalmazás	gyorsaság
15 ezer	lemerüljön	feloldani	eredeti száma	

3. SZ. KELLÉK

2. FELADAT: INFORMÁCIÓSZERZÉS

GONDOLATTÉRKÉP
„H” SZAKÉRTŐI CSOPORT: VIRTUÁLIS KÁRTYA

Egészítsétek ki az ábrát az alábbi kifejezésekkel!

fizikai	mágnescsík	letiltani	fizetni	biztonságosabb
ATM	megújulnak	alszámlához	kártyatulajdonos	

A virtuális kártya jellemzői

A virtuális kártya olyan bankkártya, amely formában nem létezik, helyette valamelyik pénzügyi szolgáltató applikációjában jelenik meg. Webkártyának is nevezik, az interneten biztonságosan lehet fizetni vele. Rajta van a neve, a kibocsátó bank neve, a bankkártya típusa, a lejárat ideje, valamint a CVC2 kód.

- Semmilyen fizikai formája nincs.
- A bankkártya adataihoz csak te tudsz hozzáférni, ezért sokkal a fizikai bankkártyáknál.
- Olyan virtuális kártyák is léteznek, amelyek egyszeri használatra alkalmasak, és minden vásárlás után .

Előnyök

- Ha hamis webshopban vásárolsz, elég a virtuális kártyát .
- Online fizetésnél csak az adsz hozzáférést.

Hátrányok

- A virtuális kártyán nincsen , chip vagy aláírássáv.
- POS-terminálnál általában nem tudsz vele.
- -nél készpénzt felvenni nem lehet vele.

4. SZ. KELLÉK

2. FELADAT: INFORMÁCIÓSZERZÉS

A FIZETÉSI MÓD JELLEMZŐI

Írjátok be a táblázat fejléceibe, hogy melyik fizetési módot jellemzitek! Töltsétek ki a táblázatot!

FIZETÉSI MÓD: <input type="text"/>	
Használhatósági területe	
Használatának előnyei, hátrányai	
Egyéb jellemzők	

5. SZ. KELLÉK

2. FELADAT: INFORMÁCIÓSZERZÉS

A sorszámokat vágjuk szét, és adjuk oda a diákoknak, hogy osszák ki egymás között.

6. SZ. KELLÉK

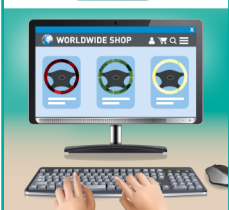
3. FELADAT: SZITUÁCIÓS JÁTÉK

FELADATLAP, 1. OLDAL

1. Gyűjtsétek össze, milyen fizetési módokról tanultatok az előző feladatban, és írjátok be a táblázatba!

FIZETÉSI MÓDOK			

2. Rögzítsétek a táblázatban az egyes szituációkban alkalmazható fizetési módo(ka)t, majd röviden indokoljátok megoldásaitokat!

SZITUÁCIÓ	JAVASOLT FIZETÉSI MÓD(OK)	INDOKLÁS
<p>1.</p> 		
<p>2.</p> 		
<p>3.</p> 		

6. SZ. KELLÉK

3. FELADAT: SZITUÁCIÓS JÁTÉK

FELADATLAP, 2. OLDAL

SZITUÁCIÓ	JAVASOLT FIZETÉSI MÓD(OK)	INDOKLÁS
<p>4.</p> <p>SPORTRUHÁZAT</p> 		
<p>5.</p> 		
<p>6.</p> <p>BENZINKÜT</p> 		
<p>7.</p> 		
<p>8.</p> 		

7. SZ. KELLÉK

3. FELADAT: SZITUÁCIÓS JÁTÉK

A szituációs kártyákat vágjuk szét, és a feladatmegoldó csoportok számának megfelelő példányban készítjük elő a tanári asztalra.

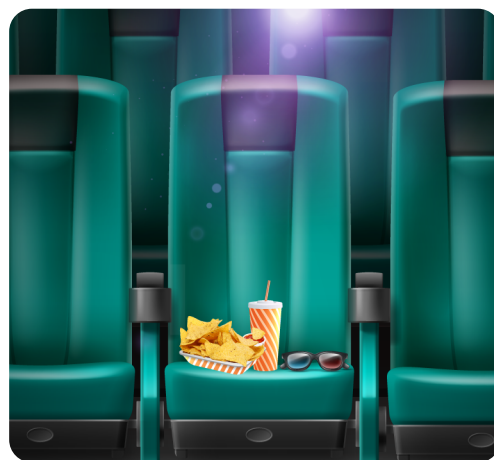
1.

Három 9. osztályos gyerek elmegy egy gyorsétterembe. Hasonló az ízlésük, ezért mindhárman ugyanazt a menüt választják. Az egyszerűség kedvéért egyikük fizet bankkártyával. Hogyan fizetnek neki a többiek?

2.

Két 10. osztályos moziba megy. Nem szeretnek sorba állni, a jegyautomatánál veszik meg mozijegyüket. Vajon a Nachos menüért beállnak a sorba? Mindkét gyereknek van készpénze, az egyiküknek kártyája is. Hogyan fizetnek?

3.

A családi autó kormányvédője megkopott. Az apuka megkeresi az interneten, mennyiért lehet megrendelni a kormányvédőt. Egy olyan Európai Unió kívüli weboldalon találja meg a terméket, ahonnan még nem rendelt, ezért a fizetésnél nagyon körültekintően akar eljárni. A fizetési lehetőségek között az átutalás és a kereskedő oldalán kártyával történő fizetés közül lehet választani. Melyik megoldást válassza az apuka, és miért?

7. SZ. KELLÉK

3. FELADAT: SZITUÁCIÓS JÁTÉK

A szituációs kártyákat vágjuk szét, és a feladatmegoldó csoportok számának megfelelő példányban készítjük elő a tanári asztalra.

4.

Nyári táborban volt az egyik 10. évfolyamos diák. Történt egy olyan eset, hogy tönkrement a fürdőnadrágja, és gyorsan kellett pénzt kérnie a szüleitől, mert arra már nem volt elég a nyaralásra kapott költőpénze. A szülei 200 km-re laktak a tábortól. Szerintetek hogyan kapta meg a pénzt az új fürdőnadrágra a diák?

5.

Kiderül, hogy az iskolai beszerzés a családi költségvetésben tervezettnél kevesebb pénzbe került. A szülők úgy döntenek, 20 és 15 éves gyerekeik a szokásos zsebpénzen felül 10-10 ezer forintos kiegészítésre számíthatnak. Vajon kinek milyen formában adják oda a zsebpénzt?

6.

Az apuka elmegy tankolni a családi autóra. Mindig ugyanolyan benzinkúthoz jár, mert a hűségkártya-akciókat is szereti kihasználni. Tankolást követően kedélyesen beszélget, mutatja új telefonját a kutasnak. Ekkor veszi észre, hogy kevés készpénzt hozott magával, és a bankkártyája is otthon maradt. Mit javasoltok, hogy rendezheti számláját a benzinkúton?

7. SZ. KELLÉK

3. FELADAT: SZITUÁCIÓS JÁTÉK

A szituációs kártyákat vágjuk szét, és a feladatmegoldó csoportok számának megfelelő példányban készítjük elő a tanári asztalra.

7.

Kata életében először látogat ki a legnagyobb zenei fesztiválra, ahova rengeteg látogatót várnak. Fél sok készpénzt vinni magával, de azt is tudja, hogy elég borsosak az árak. Milyen korszerű megoldásokat tudtok javasolni Katának: hogyan tud fizetni a fesztiválon?

8.

Hazaértetek a családi nyaralásból, és a postaládában találjátok az aznap esedékes áramszámla-elszámolást és a mellékelt „sárga csekket”. Muszáj még ma kifizetni a számlát, de a posta már zárva van. Mit javasoltok, hogyan tudnátok befizetni mégis az összeget?

8. SZ. KELLÉK

1. FELADAT: RÁHANGOLÓDÁS

FELMÉRŐ TESZT
(dupla tanórás kiegészítő feladat)

Jelöljétek a helyes válaszokat!

1. Mit tartalmaz a biztonságos jelszó?

- a) nagy- és kisbetűt, számot és speciális szimbólumot
- b) személyes adatokat (pl. születésnap)
- c) használunk benne utónevet
- d) csak számokat, pl. 12345678

2. Mit kell tenni, ha a bankkártyádat ellopták vagy elveszítetted?

- a) hívom a rendőrségi segélyhívót
- b) hívom a legjobb barátomat, hogy segítsen
- c) hívom a bankot, és letiltom a kártyát
- d) nem csinálok semmit, várok, hátha előkerül

3. Az alábbi fizetési eszközök közül melyik kölcsön típusú?

- a) készpénz
- b) bitcoin
- c) betéti kártya
- d) hitelkártya

4. Mi az adathalászat?

- a) banki értesítés, hogy menj be a bankfiókodba
- b) pecázós online játék
- c) amikor a csalók feltörnek a számítógépedet
- d) pl. e-mail, amelyben kérik a banki jelszavad megadását

5. Ha hitelkártyája van valakinek, mire kell ügyelnie különösen?

- a) ne felejtse el a PIN-kódot
- b) ne törjön el a kártya
- c) mindig tudja, hol van a legközelebbi ATM
- d) ne költsön annyit, hogy ne tudja visszafizetni

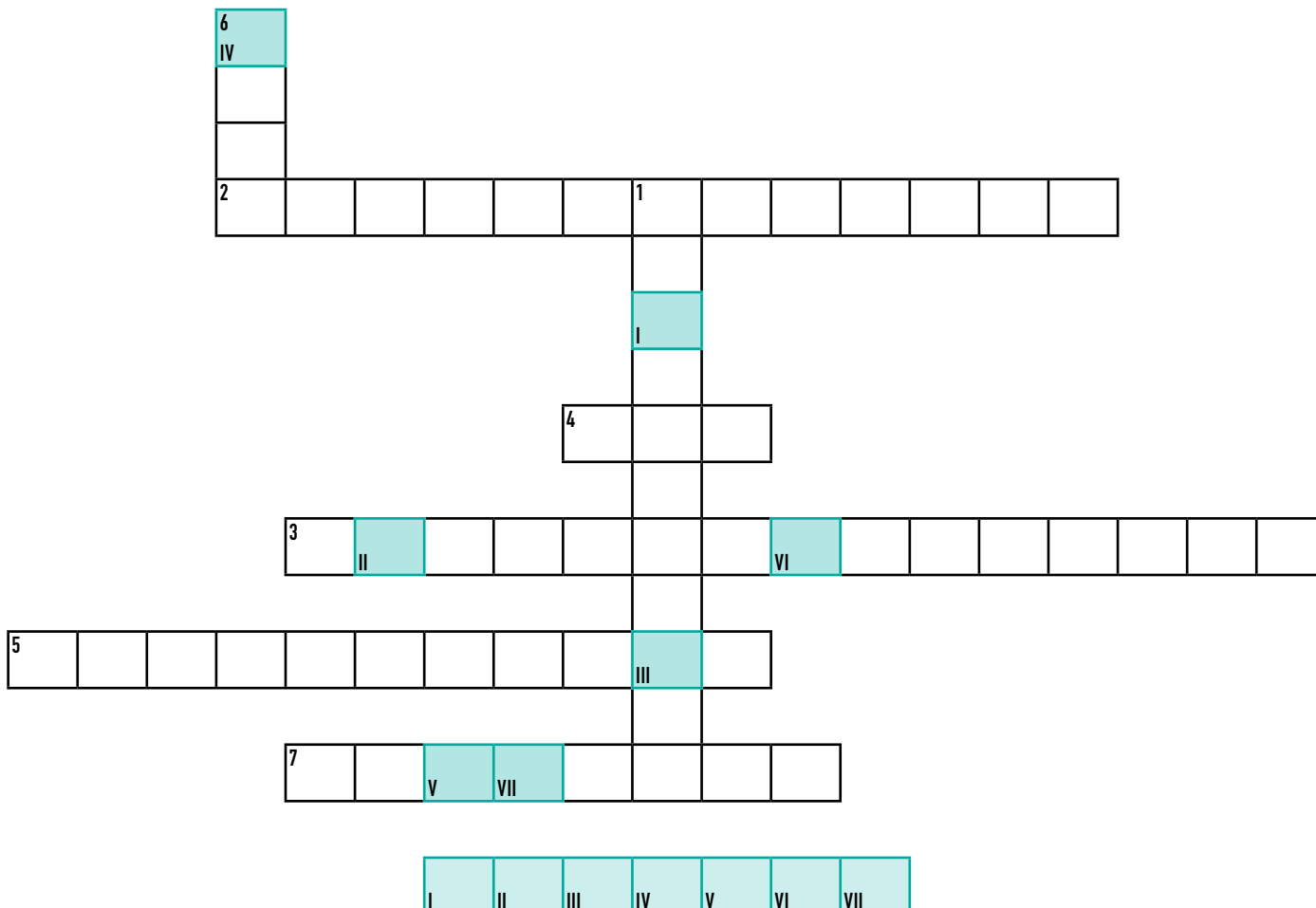
9. SZ. KELLÉK

4. FELADAT: ÖSSZEFOGLALÁS, RENDSZEREZÉS

KERESZTREJTVÉNY
 (dupla tanórás kiegészítő feladat)

Fejtsétek meg az alábbi keresztrejtvényt!

1.	Az a bankkártyafajta (angol-magyar megnevezéssel), amelynél a saját pénzünket használjuk, és folyószámla-szerződés áll mögötte.	4.	Készpénzt tudunk felvenni belőle.
2.	Olyan fizetési eszköz, amellyel csak egy meghatározott összegig tudunk költeni.	5.	Egyre több ilyen okoseszköz alkalmas fizetésre is.
3.	Webkártyának is nevezik.	6.	Fizikai kártyán általában van, virtuális kártyán nincs.
		7.	Az AFR fizetési rendszer 2020 márciusától létezik Magyarországon. Mit jelent benne az „A” betű?

The crossword puzzle grid consists of the following cells:

- Row 1: Cell 6 (IV) is pre-filled. Cell 2 is the start of a 12-letter horizontal word.
- Row 2: Cell 1 is the start of a 12-letter horizontal word.
- Row 3: Cell 1 is the start of a 1-letter vertical word (I).
- Row 4: Cell 4 is the start of a 2-letter horizontal word.
- Row 5: Cell 3 is the start of a 14-letter horizontal word. Cell II is pre-filled. Cell VI is pre-filled.
- Row 6: Cell 5 is the start of a 10-letter horizontal word. Cell III is pre-filled.
- Row 7: Cell 7 is the start of a 7-letter horizontal word. Cell V is pre-filled. Cell VII is pre-filled.
- Row 8: A 7-letter horizontal word starting with I, II, III, IV, V, VI, VII.

KORSZERŰ PÉNZKEZELÉS ÉS DIGITÁLIS BIZTONSÁG

2023

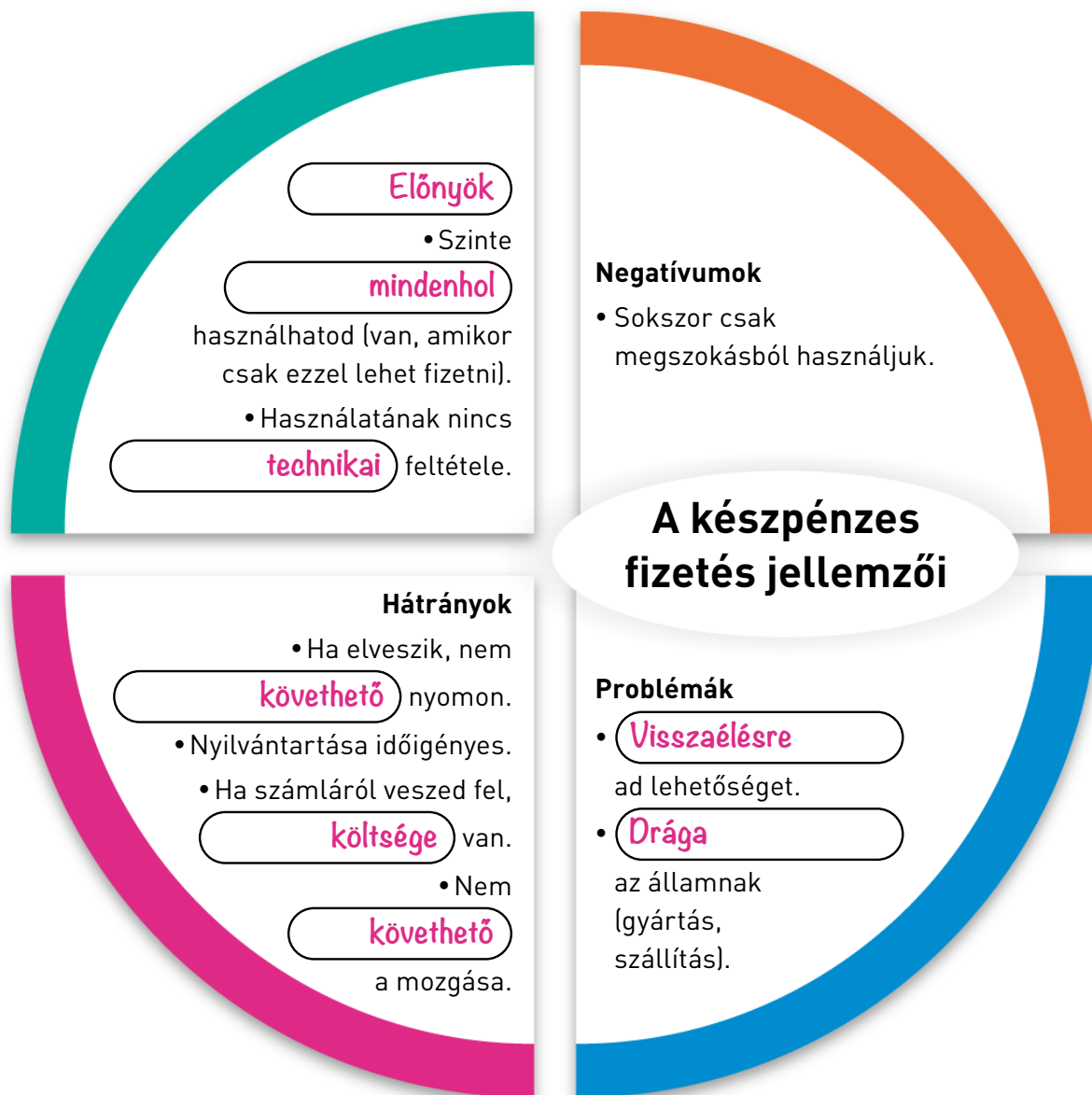
Megoldások

1. SZ. MEGOLDÁS

2. FELADAT: INFORMÁCIÓSZERZÉS

„A” SZAKÉRTŐI CSOPORT: KÉSZPÉNZ

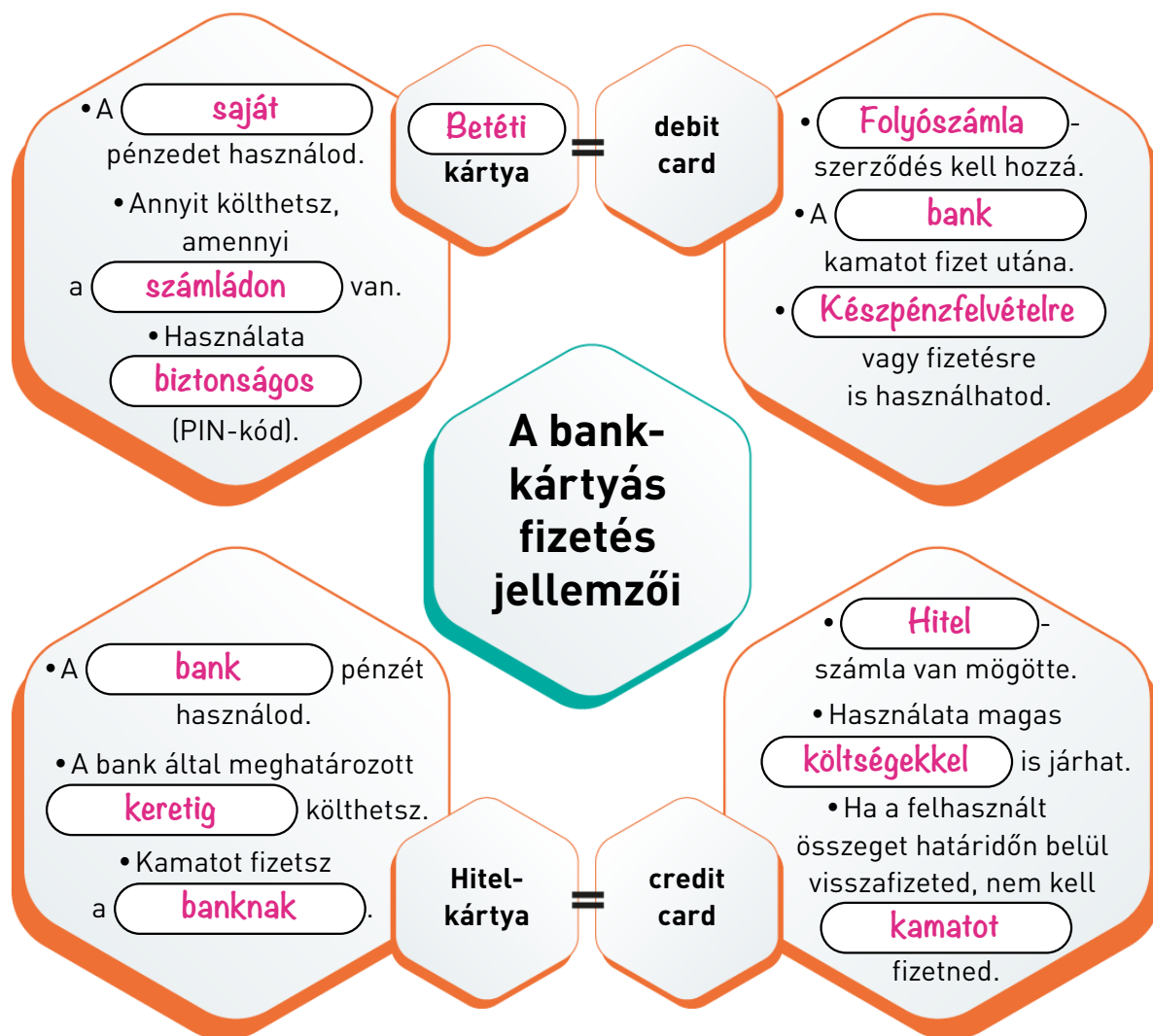
A FIZETÉSI MÓD JELLEMZŐI

Használhatósági területe	Szinte mindenhol használható.
Használatának előnyei, hátrányai	Előnye: Nincs technikai feltétele.
	Hátrányai: Költséges felvenni, drága az államnak, a pénzmovement nehezen követhető.
Egyéb jellemzők	–

1. SZ. MEGOLDÁS

2. FELADAT: INFORMÁCIÓSZERZÉS

„B” SZAKÉRTŐI CSOPORT: BANKKÁRTYA

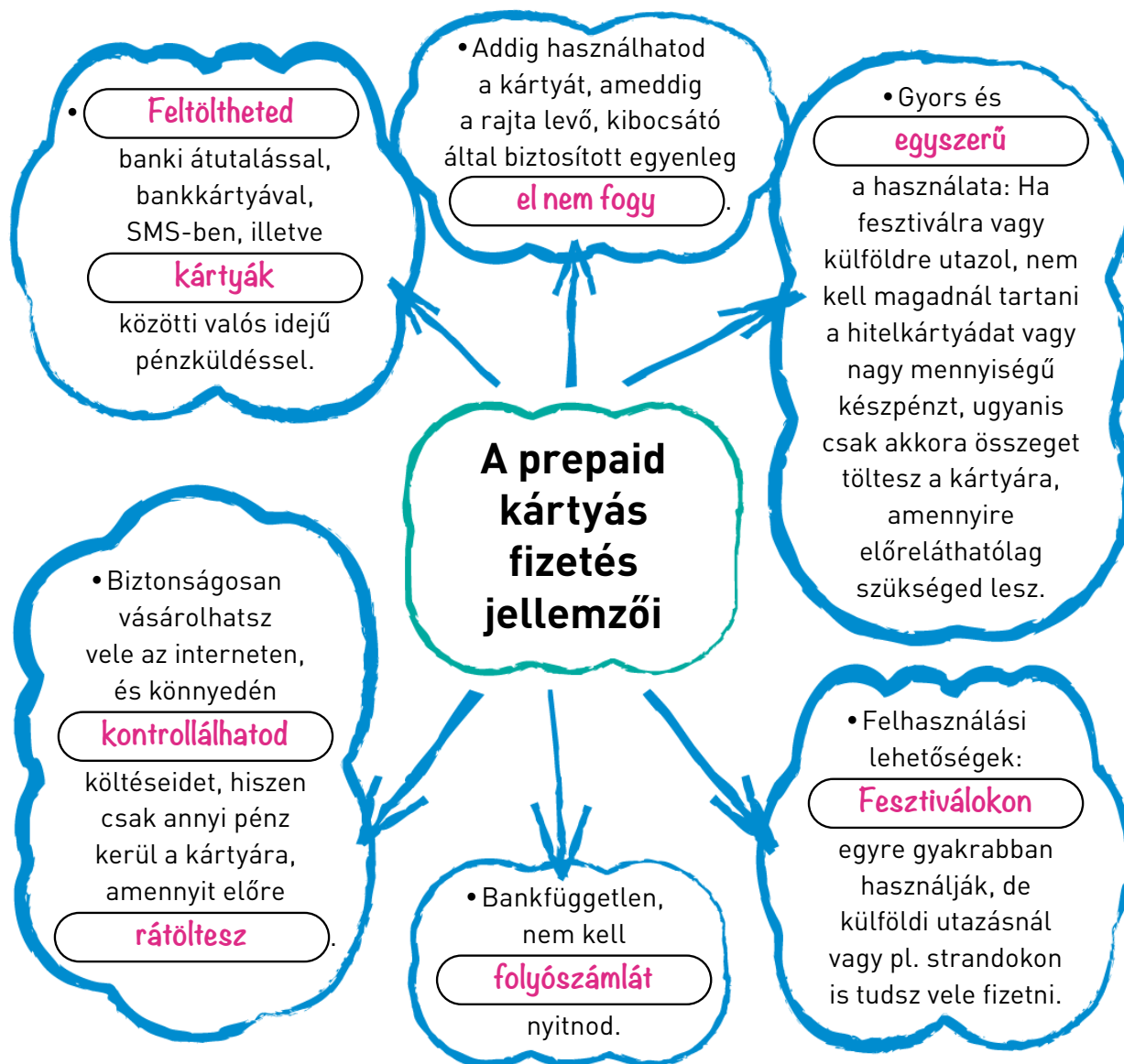
A FIZETÉSI MÓD JELLEMZŐI

Használhatósági területe	készpénzfelvétel, fizetés
Használatának előnyei, hátrányai	Előnye: Biztonságosan használható.
	Hátránya: Hitelkártya esetén magas költségekkel járhat a használata.
Egyéb jellemzők	A hitelkártyát használhatod úgy is, hogy nem kell kamatot fizetned a banknak. 14 év alattinak is lehet bankkártyája, de hitelkártyája nem.

1. SZ. MEGOLDÁS

2. FELADAT: INFORMÁCIÓSZERZÉS

„C” SZAKÉRTŐI CSOPORT: PREPAID KÁRTYA

A FIZETÉSI MÓD JELLEMZŐI

Használhatósági területe	vásárlás az interneten, fizikai prepaid kártya esetén vásárlás POS-terminálon
Használatának előnyei, hátrányai	Előnyei: Könnyen feltölthető, nem kell folyószámla, kontrollálható a költség.
	Hátránya: Használata virtuális kártyaként korlátozott.
Egyéb jellemzők	Okosóra, okoskarkötő eszközzel is lehet fizetni.

1. SZ. MEGOLDÁS

2. FELADAT: INFORMÁCIÓSZERZÉS

„D” SZAKÉRTŐI CSOPORT: FIZETÉSI KÉRELEM

A FIZETÉSI MÓD JELLEMZŐI

Használhatósági területe	átutalási igény teljesítése
Használatának előnyei, hátrányai	Előnyei: Nem történhet túlszámlázás, egy szokásos eseti átutalásnak megfelelő a költsége, könnyen pénzedhez juthatsz.
	Hátrányai: 60 nap után lejár, papíralapon nem működik, nincs minden banknak ilyen szolgáltatása.
Egyéb jellemzők	Mobilbankot futtató okostelefon szükséges lehet hozzá.

1. SZ. MEGOLDÁS

2. FELADAT: INFORMÁCIÓSZERZÉS

„E” SZAKÉRTŐI CSOPORT: AZONNALI FIZETÉS

Az azonnali fizetés jellemzői

Az azonnali fizetési rendszerben (AFR) minden **magyarországi** bank ügyfele élvezheti a villámgyors átutalások vívmányát: a banki tranzakciók legfeljebb **5** másodpercet vesznek igénybe.

Előnyök

- A **számlaszám** ismerete nélkül is megérkezhet a kedvezményezetthez az utalás.
- A tranzakció ellenőrizhető (**fél percen** belül kapsz értesítést).
- Az AFR olcsó (bevezetésekor díjmentes volt).
- A pénzmozgás gyors.
- A fizetési kérelem kiküldése is **azonnali** (a fogadó féltől függ, hogy azonnal teljesül-e).

Használat

- Magánszemélyek között gyors fizetésre ad lehetőséget (pl. közös ebéd utáni számlarendezés).
- A fizetési kérelem a jövőben kiválthatja a **sárga csekket**.

Digitális biztonság

- Adataiddal (**e-mail**, telefonszám) nem lehet visszaélni.
- A rendszer biztonságosan használható.
- A téves utalásokra figyelni kell!

Hátrányok

- Nem vonatkozik a **papíralapú** utalásokra, a munkabérek és nyugdíjak kifizetésére, valamint a rendszeres átutalásokra és a csoportos beszedési megbízásokra.
- **10 millió** forint alatti kifizetésekre használható.
- Kell hozzá **internetkapcsolat**, térerő.

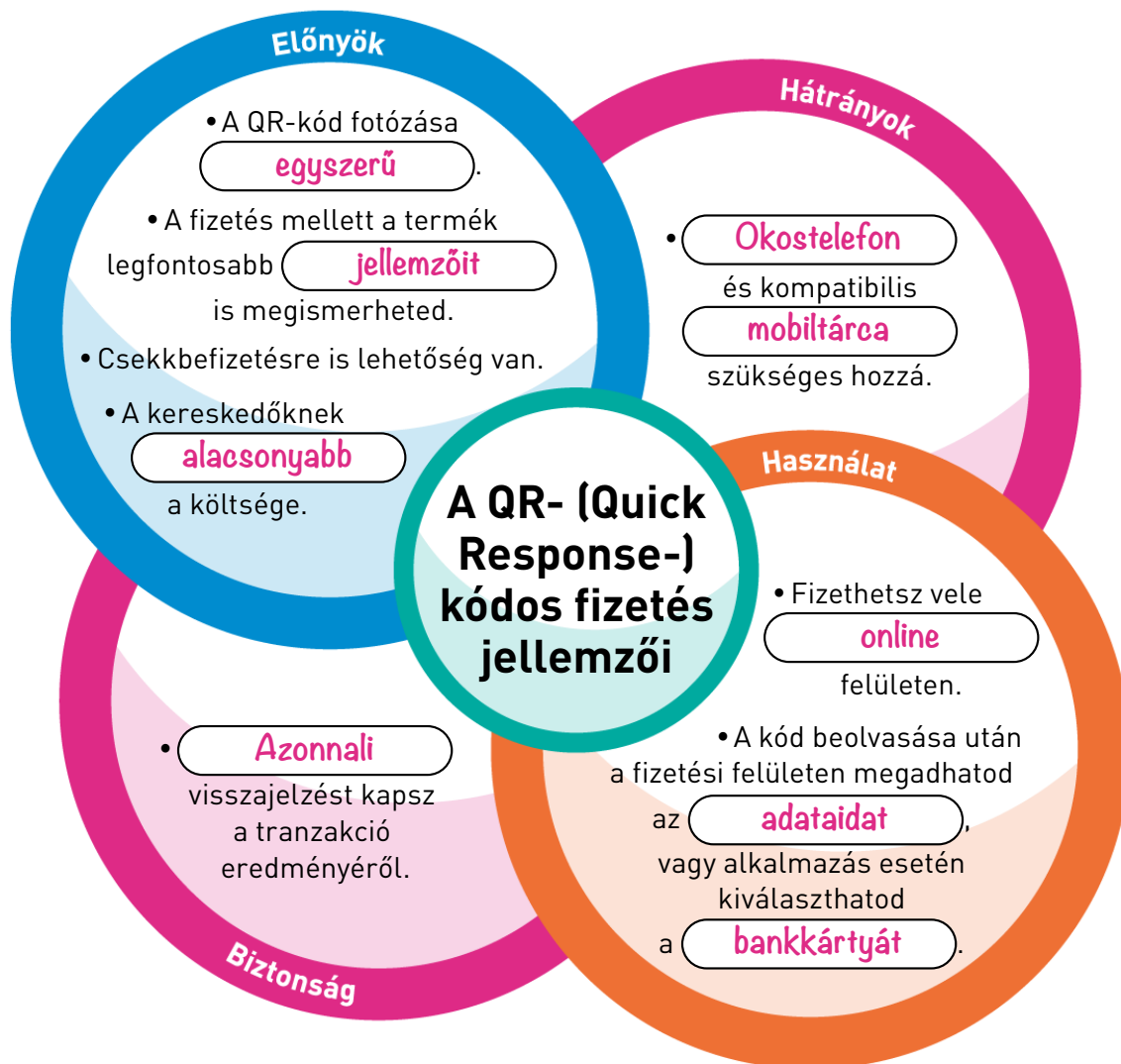
A FIZETÉSI MÓD JELLEMZŐI

Használhatósági területe	magánszemélyek közötti gyors fizetés, szolgáltatói díjrendezés
Használatának előnyei, hátrányai	Előnyei: Digitális biztonság (nem tudnak visszaélni az adataiddal), gyors pénzmozgás, fizetési kérelem azonnali kiküldése.
	Hátrányai: Nem vonatkozik minden utalásra (papíralapú utalás, csoportos beszedés, rendszeres átutalás), csak 10 millió forint alatti fizetésre használható, kell hozzá wifi.
Egyéb jellemzők	5 másodperces utalás!

1. SZ. MEGOLDÁS

2. FELADAT: INFORMÁCIÓSZERZÉS

„F” SZAKÉRTŐI CSOPORT: QR-KÓDOS FIZETÉS

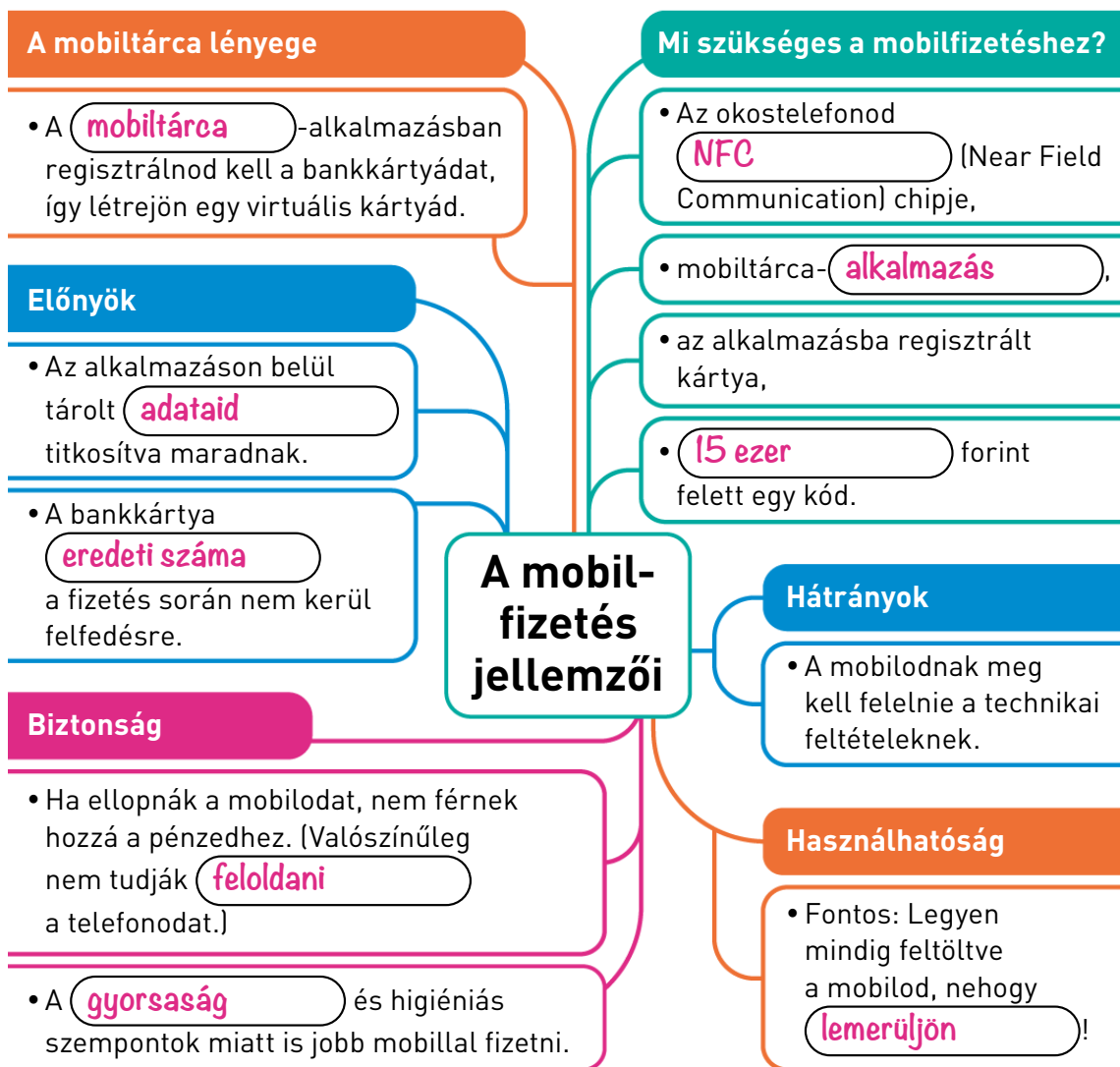
A FIZETÉSI MÓD JELLEMZŐI

Használhatósági területe	fizetés online felületen, csekkbefizetés
Használatának előnyei, hátrányai	Előnyei: Egyszerű a kód fotózása, a kereskedőknek alacsonyabb a költsége, digitális biztonság (azonnali visszajelzés a tranzakcióról).
	Hátránya: Technikai feltétele van.
Egyéb jellemzők	Webáruházban akár a termék jellemzőit is láthatja a vásárló, a jövőben akár a boltokban, futároknál is lesz ilyen fizetési mód.

1. SZ. MEGOLDÁS

2. FELADAT: INFORMÁCIÓSZERZÉS

„G” SZAKÉRTŐI CSOPORT: MOBILFIZETÉS

A FIZETÉSI MÓD JELLEMZŐI

Használhatósági területe	online vásárlás alkalmazáson belül, fizetés terminálnál
Használatának előnyei, hátrányai	Előnyei: A bankkártya eredeti száma nem kerül felfedésre, az adatok titkosítva maradnak az alkalmazáson belül.
	Hátrányai: Technikai feltételeknek kell megfelelni, a telefon lemerülhet (pl. bérletellenőrzésnél).
Egyéb jellemzők	NFC + mobiltárca + alkalmazásba regisztrált kártya szükséges hozzá (+ 15 ezer Ft felett kód).

„H” SZAKÉRTŐI CSOPORT: VIRTUÁLIS KÁRTYA

A virtuális kártya jellemzői

A virtuális kártya olyan bankkártya, amely **fizikai** formában nem létezik, helyette valamelyik pénzügyi szolgáltató applikációjában jelenik meg. Webkártyának is nevezik, az interneten biztonságosan lehet fizetni vele. Rajta van a **kártyatulajdonos** neve, a kibocsátó bank neve, a bankkártya típusa, a lejárat ideje, valamint a CVC2 kód.

- Semmilyen fizikai formája nincs.
- A bankkártya adataihoz csak te tudsz hozzáférni, ezért sokkal **biztonságosabb** a fizikai bankkártyáknál.
- Olyan virtuális kártyák is léteznek, amelyek egyszeri használatra alkalmasak, és minden vásárlás után **megújulnak**.

Előnyök

- Ha hamis webshopban vásárolsz, elég a virtuális kártyát **letiltani**.
- Online fizetésnél csak az **alszámlához** adsz hozzáférést.

Hátrányok

- A virtuális kártyán nincsen **mágnescsík**, chip vagy aláírásáv.
- POS-terminálnál **fizetni** általában nem tudsz vele.
- **ATM**-nél készpénzt felvenni nem lehet vele.

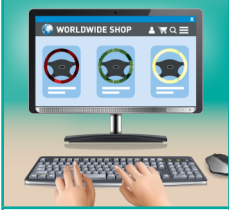
A FIZETÉSI MÓD JELLEMZŐI

Használhatósági területe	online vásárlás
Használatának előnyei, hátrányai	Előnyei: A bankkártya adataihoz nehezebb hozzáférni, léteznek egyszer használatos kártyák is, digitális biztonságot ad, hogy csak az alszámlához adsz hozzáférést.
	Hátrányai: Nem lehet vele készpénzt felvenni, terminálnál fizetni.
Egyéb jellemzők	–

2. SZ. MEGOLDÁS

3. FELADAT: SZITUÁCIÓS JÁTÉK

A mintamegoldástól eltérő megoldásokat is elfogadhatunk, ha a diákok indoklása megfelelő.

SZITUÁCIÓ	JAVASOLT FIZETÉSI MÓD(OK)	INDOKLÁS
<p>1.</p> 	<p>késpénz, bankkártya, prepaid kártya, esetleg fizetési kérelem</p>	<p>Legnagyobb valószínűséggel készpénzzel fizetnek, de attól függ, van-e már bankszámlájuk, vagy van-e prepaid kártyájuk.</p>
<p>2.</p> 	<p>késpénz, bankkártya, mobiltetés</p>	<p>Mindenki a sajátját fizeti, így nem kell fizetniük egymásnak. Nem derül ki, hogy egyikük kártyája prepaid kártya-e. Ha igen, azzal is fizethet.</p>
<p>3.</p> 	<p>prepaid kártya, virtuális kártya</p>	<p>Valószínűleg prepaid kártyával vagy virtuális kártyával fizet. Mindenképpen olyanl, amelyiknél csak annyi pénz van a kártyán, amennyit fizetni kell, és többet nem tudnak leemelni róla. Így a család pénze biztonságban van.</p>
<p>4.</p> 	<p>bankkártya, prepaid kártya, fizetési kérelem</p>	<p>Nem derül ki a történet leírásából, hogy a diáknak van-e bankkártyája, de feltételezhető, hiszen megkapta a pénzt. Az a legvalószínűbb, hogy prepaid kártyája van, és arra töltöttek fel pénzt a számára, ill. akár fizetési kérelmet is küldhetett a szüleinek, akik elfogadták azt.</p>

2. SZ. MEGOLDÁS

3. FELADAT: SZITUÁCIÓS JÁTÉK

A mintamegoldástól eltérő megoldásokat is elfogadhatunk, ha a diákok indoklása megfelelő.

SZITUÁCIÓ	JAVASOLT FIZETÉSI MÓD(OK)	INDOKLÁS
<p>5.</p> 	bankkártya, prepaid kártya, fizetési kérelem vagy akár készpénz	Ha a család inkább bankkártyát használ, és kevésbé tart otthon készpénzt, talán a gyerekeknek is van már bankkártyájuk vagy prepaid kártyájuk. Ezért valószínűleg a bankkártyára azonnal utalnak, vagy feltöltik a prepaid kártyát.
<p>6.</p> 	mobilfizetés, esetleg virtuális kártya	Mobiltárca-alkalmazásba regisztrált bankkártyával fizet, a benzinkút a hűségkártyát is az alkalmazáson keresztül érvényesíti.
<p>7.</p> 	bankkártya, prepaid kártya, mobilfizetés	Biztonsági okokból a legvalószínűbb a bankkártya, ill. prepaid kártya. Mivel mobiltelefon egészen biztosan lesz nála, a mobilfizetés is opció.
<p>8.</p> 	azonnali fizetés, QR-kódos fizetés, esetleg mobilfizetés, virtuális kártya	QR-kódos fizetés mobiltárca-alkalmazás segítségével vagy azonnali utalás netbankból, mobilbankból, hiszen a „sárga csekken” ott a szolgáltató bankszámlaszáma is.

3. SZ. MEGOLDÁS

1. FELADAT: RÁHANGOLÓDÁS

FELMÉRŐ TESZT
(dupla tanórás kiegészítő feladat)

1. Mit tartalmaz a biztonságos jelszó?

- a) nagy- és kisbetűt, számot és speciális szimbólumot
- b) személyes adatokat (pl. születésnap)
- c) használunk benne utónevet
- d) csak számokat, pl. 12345678

2. Mit kell tenni, ha a bankkártyádat ellopták vagy elveszítetted?

- a) hívom a rendőrségi segélyhívót
- b) hívom a legjobb barátomat, hogy segítsen
- c) hívom a bankot, és letiltom a kártyát
- d) nem csinálok semmit, várok, hátha előkerül

3. Az alábbi fizetési eszközök közül melyik kölcsön típusú?

- a) készpénz
- b) bitcoin
- c) betéti kártya
- d) hitelkártya

4. Mi az adathalászat?

- a) banki értesítés, hogy menj be a bankfiókodba
- b) pecázós online játék
- c) amikor a csalók feltörik a számítógépedet
- d) pl. e-mail, amelyben kérik a banki jelszavad megadását

5. Ha hitelkártyája van valakinek, mire kell ügyelnie különösen?

- a) ne felejtse el a PIN-kódot
- b) ne törjön el a kártya
- c) mindig tudja, hol van a legközelebbi ATM
- d) ne költsön annyit, hogy ne tudja visszafizetni

PÉNZ7

Kedves Pedagógus!

Köszönjük, hogy a PÉNZ7 tanórák megtartásával Ön is hozzájárul a diákok pénzügyi-gazdasági ismereteinek bővítéséhez! Bízunk benne, hogy közös erőfeszítéseink eredményeként a fiatalabb generációk tagjai hiánypótló, hasznos tudással gazdagodnak, s a diákok szemléletének fejlesztésével a magyar családok pénzügyi tudatossága is növekedni fog.

Üdvözlettel a PÉNZ7 pénzügyi programsorozat szervezői:

BELÜGYMINISZTERIUM

GAZDASÁGFEJLESZTÉSI
MINISZTERIUM

PÉNZÜGYMINISZTERIUM

INGYENES DIGITÁLIS OKTATÓANYAGOK DIÁKOKNAK:

A diákok kipróbálhatják pénzügyi döntéseik következményeit.

Fenntartható
és takarékos
mindennapok

